

SULDAL KONTROLLUTVAL

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALET

Dato: torsdag 26. april 2018
Tid: kl. 10.00
Stad: Suldal kommunehus

Forfall melder du til: Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS, tlf. 52 75 73 53 eller mobil/sms 959 86 977, e-post: post@kontrollutvalgene.no

Ved forfall blir varamedlemmer kalla inn særskilt. Medlemmer som meina seg ugilde, må gi melding om dette slik at varamedlemmer kan innkallast. Sakskartet vil bli lagd ut på kommunen si nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Saker merka *Ikkje offentleg jamfør off. l.*, blir berre sende til medlemmer/varamedlemmer.

Rådmannen er invitert i sak 8 og elverksjefen i sak 7

SAKLISTE:

- 05/18 Godkjenning av protokoll frå møte 01.02.18**
- 06/18 Forvaltningsrevisjonsrapport – «Forenkling, forbetring og effektivisering»**
- 07/18 Suldal Elverk KF – uttale til årsrekneskapen for 2017**
- 08/18 Suldal kommune – uttale til årsrekneskapen for 2017**
- 09/18 Personvernlova – konsekvensar for kommunen**
- 10/18 Referat- og orienteringssaker 26.04.18**

Ymse

Aksdal, 19.04.18

Vanja Ignjatic (sign.)
Kontrollutvalsleiar

Odd Gunnar Høie
Utvalssekretær

Kopi: Ordfører	(møte- og talerett)
Revisor	(møte- og talerett)
Rådmann	(invitert i sak 8)
Varamedlem	(til orientering, vara er innkalla for Vanja Ignjatic)

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	26.04.18	05/18

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 01.02.18

Vedlegg: protokoll frå kontrollutvalsmøte 01.02.18

Saksorientering:

Utkast til protokoll frå kontrollutvalet sitt møte 01.02.18 ligg ved saka til godkjenning.

Protokollen er gjennomlest og godkjent av leiar i etterkant av møtet og oversendt kommunen.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Protokoll frå møte i kontrollutvalet 01.02.18 blir godkjent slik han ligg føre.

Aksdal, 19.04.18

Odd Gunnar Høie

Seniorrådgjevar/utvalssekretær

SULDAL KONTROLLUTVAL

PROTOKOLL

Torsdag **1. februar 2018** blei det halde møte i Suldal kontrollutval under leiding av leiar Vanja Ignjatic.

MØTESTAD:	Suldal kommunehus, formannskapssalen
MØTESTART-MØTESLUTT:	kl. 10.00 – 11.30
MØTANDE MEDLEMMER:	Vanja Ignjatic (H), Eldbjørg Sivertsen (Krf), Berit Myrland (SV), Otto Underbakke (H) og Tormod Skeie (SV)
FORFALL:	Ingen
FRÅ SEKRETARIATET MØTTE:	Rådgivevar Odd Gunnar Høie, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRÅ REVISJONEN MØTTE:	Revisor Tore Kristensen, Rogaland Revisjon IKS
FRÅ ADMINISTRASJONEN MØTTE:	I sak 2, pkt. 1 kommunalsjef Torbjørn Guggedal og einingsleiar teknisk drift Tormod Hoftun. I sak 3 kommunalsjef Grethe J. Anglevik.
ANDRE SOM MØTTE:	Ingen
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKLISTE:	Sakene blei handsama i denne rekkefylgja: sak 1, 2 pkt. 1, 3, 2 pkt. 2-7 og 4.

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 01/18 GODKJENNING AV PROTOKOLL 09.11.17

Sekretariatet si innstilling:

Protokoll frå møte i kontrollutvalet 09.11.17 blir godkjent slik han ligg føre.

Handsaming i kontrollutvalet 01.02.18:

Utvalet hadde ingen merknader til protokollen.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 01.02.18:

Protokoll frå møte i kontrollutvalet 09.11.17 blir godkjent slik han ligg føre.

SAK 02/18 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 01.02.18

1. Tilbakemelding om innkjøpsrutinar – teknisk v/rådmannen
2. Varslingsplakaten – vedtatt av kommunestyret 17.10.17
3. Statusoversikt pr. januar 2018
4. Tertialrapport pr. 31.12.17 frå Rogaland Revisjon IKS
5. Årsrapport 2017 frå Skatteoppkrevjaren i Suldal
6. Oversikt over statlege tilsyn i 2018 – frå Fylkesmannen i Rogaland
7. Protokoll frå representantskapsmøtet i Haugaland Vekst IKS 15.12.17

Handsaming i kontrollutvalet 01.02.18:

Pkt. 1

Einingsleiar Hoftun orienterte og delte ut eit notat. Han gjorde greie for arbeidet som var gjort i «innkjøpssaka» etter førre kontrollutvalsmøte.

Det var ikkje funne alvorlege brot på kommunale innkjøpsrutinar.

Utvalsleiar takka for at ei god og grundig undersøking og tilbakemelding. Utvalet var samd i at notatet blei sendt kommunestyret til orientering.

Pkt. 2 – 7

Leiar gjorde greie for sakene. Utvalet hadde ingen merknader.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 01.02.18:

Pkt. 1

Suldal kontrollutval tek tilbakemeldinga frå kommunalsjef og einingsleiar i «innkjøpssaka» til orientering. Tilbakemeldingsnotatet blir sendt kommunestyret til orientering.

Pkt. 2 – 7

Referatsakene 2 - 7 blir tatt til orientering.

SAK 03/18 OPPFØLGING AV REVISJONSRAPPORT – «PLEIE- OG OMSORG»

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak og innstilling til kommunestyret:

Suldal kommunestyre tar rådmannen si tilbakemelding om oppfølging av rapporten om «Pleie- og omsorg» til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 01.02.18:

Kommunalsjef Anglevik orienterte og viste til notatet som var vedlagt saka. Ho svara på spørsmål frå medlemmene.

Utvalsleiar takka for orienteringa.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 01.02.18 og innstilling til kommunestyret:

Suldal kommunestyre tar rådmannen si tilbakemelding om oppfølging av rapporten om «Pleie- og omsorg» til orientering.

SAK 04/18 ÅRSMELDING FOR KONTROLLUTVALET 2017

Sekretariatet si innstilling:

Kontrollutvalet godkjenner årsmeldinga for 2017 (med eventuelle endringar som kjem fram i møtet).

Og innstilling til kommunestyret:

Suldal kommunestyre tek årsmeldinga for 2017 frå kontrollutvalet til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 01.02.18:

Utvalet slutta seg til framlegget utan endringar.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 01.02.18:

Kontrollutvalet godkjenner årsmeldinga for 2017.

Og innstilling til kommunestyret:

Suldal kommunestyre tek årsmeldinga for 2017 frå kontrollutvalet til orientering.

YMSE

Ingen saker blei meldt.

Neste møte: 19.04.18, kl. 10.00

Sand/Aksdal, 01.02.18

Vanja Ignjatic
Leiar

Odd Gunnar Høie
Kontrollutvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	26.04.18	06/18
Kommunestyret	15.05.18	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT – «FORENKLING, FORBETRING OG EFFEKTIVISERING»

Vedlegg: «Forenkling, forbedring og effektivisering» - rapport utarbeida av Rogaland Revisjon IKS (eige hefte)

Bakgrunn

I plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2019, som blei vedteken av kommunestyret i juni 2016, er «Innsparing og effektivisering» eit av dei prioriterte prosjekta. Kontrollutvalet starta våren 2017 prosessen med å gjennomføra ein slik forvaltningsrevisjon. Rogaland Revisjon IKS utarbeidde ein prosjektplan etter utvalet sitt ønskje.

Kontrollutvalet vedtok i møtet 25.04.17, i sak 11/17 følgjande:

Suldal kontrollutval tingar ein forvaltningsrevisjonsrapport om «Innsparing, effektivisering og forenkling».

Utvalet ønskjer at prosjektet skal omhandla:

1. alternativ - Administrasjonskostnader

Prosjektet tingast i samsvar vedlagte prosjektmandat, med endringar når det gjeld kva kommunar ein skal samanlikna seg med.

Oppdraget tingast frå Rogaland Revisjon IKS innanfor ei rame på 200 timar.

Føremål og problemstillingar

Utvalet bad revisor sjå nærare på desse problemstillingane:

- Korleis kan ein forklare store skilnadar i administrasjonskostnader kommunane imellom?*
- Har Suldal kommune gjennomført tiltak for å redusere administrasjonskostnadane dei siste åra?*
- I kva grad kan kommunen forenkle og forbedre organisering, arbeidsprosessar og arbeidsmetodikk?*
- I kva grad kan kommunen forenkle og forbedre intern/ekstern samhandling?*
- I kva grad kan digitale verktøy og andre hjelpemiddel brukast på ein betra måte?*

Med dette som utgangspunkt har Rogaland Revisjon IKS, med støtte frå BDO gjennomført prosjektet. Rapporten er verifisert og rådmannen si tilbakemelding er innarbeida i rapporten. Rapporten ble mottatt av sekretariatet 18.04.18.

Rapporten

Rapporten inneheld innleiingsvis eit samandrag av hovudbodskapen i revisor sine funn, inkludert revisor sine tilrådingar. Rådmannen sin uttale finn ein på sidene 7 - 8. Føremål og problemstillingar vert presentert i kapittel 1.1, revisjonskriterier og metode i kapittel 1.2 -1.3. Hovuddelen av rapporten finn ein i kapittel 2. Vurderingar og anbefalingar i kapittel 3. Vedlegget inneheld utfylgjande dokumentasjon.

Revisjonen har følgjande hovudbodskap og tilrådingar

- *Helde fram arbeidet med digitalisering. Kommunen bør òg avklare korleis dei digitale løysingane skal nyttast, og om det er nødvending med parallelle manuelle løysingar for enkelte grupper av tilsette.*
- *Identifisere kva for tiltak som kan setjast i verk for å få ein langt større del av innbyggjarane over på digital plattform for samhandling.*
- *Sikre at opplæringsmateriell knytt til kommunens digitale løysingar er tilgjengeleg på ein strukturert måte, dette gjeld val av presentasjonsform (webinar, e-læringskurs osv.) for nyttilsette og til oppfriskingskurs for tilsette. Dette for å sikre at alle tar i bruk dei nye løysingane, lære den nye og avlære den gamle måten å løyse oppgåvene på.*
- *Sjå nærare på dei administrative funksjonane som løn, rekneskap, IKT, personal, osv. Det er sannsynlegvis her det ligg effektiviserings potensial, viss det er nokon slike. Dette føreset at kommunen dykkar ned i tala og gjerne gjer samanlikningar med andre på dette nivået. Innafor desse funksjonane kan det òg vere mykje å hente på betre utnytting av system og auka grad av automatisering av arbeidsoppgåver i framtida. Dette må ikkje gå utover den administrative støtta som ein to-nivå modell føreset å gje til dei ulike einingsleiarane i kommunen.*
- *I tråd med rettleiaren frå KMD ta ein gjennomgang av dei tilsette som i dag er knytt til funksjon 120 for å verifisere at desse skal først mot denne funksjonen.*

Rådmannen sine kommentarar

Rådmannen seier i sin kommentar av 09.04.18 at Rogaland Revisjon IKS har gjort «ein god og nyttig gjennomgang av kommunen sine val og dermed kommunen sine utgifter til administrasjon og politisk styring».

Rådmannen har også punktvis kommentert kvar av tilrådingane frå revisor.

Konklusjon

Resultatet av forvaltningsrevisjonen viser at kommunen har potensiale til forbetring, då rapporten avdekkjer område som det bør og kan gjerast noko med.

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalet ber kommunestyret gjere vedtak om å følgja revisor sine tilrådingar.

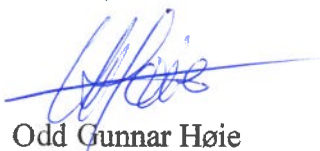
Ein forvaltningsrevisjonsrapport skal systematisk bli fylgd opp for å sikre at forvaltninga set i verk tiltak for å rette opp påviste avvik/manglar og kontrollutvalet må sørge for at kommunestyret sine vedtekne merknader til rapporten vert følgd. Det vert tilrådd at slik oppfølging skjer frå 6 til 12 månader etter at rapporten er vedteken av kommunestyret.

Det er kommunestyret som fattar endeleg vedtak i saka. Forskrift om kontrollutval slår fast at kontrollutvalet innstiller direkte til kommunestyret i saker angående forvaltningsrevisjon.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK OG INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

1. Suldal kommunestyret har merka seg det som kjem fram i Rogaland Revisjon IKS sin rapport «Forenkling, forbetring og effektivisering» og tek denne til orientering.
2. Rapporten vert oversendt til rådmannen for vidare oppfølging av rapporten sine fem tilrådingar.
3. Rådmannen gir tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølging av rapporten innan 6 månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.

Aksdal, 19.04.18

Odd Gunnar Høie

Seniorrådgjevar/utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	26.04.18	07/18
Kommunestyret	15.05.18	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	212	

SULDAL ELVERK KF – UTTALE TIL ÅRSREKNESKAPEN FOR 2017

Saksvedlegg:

1. Framlegg til uttale frå kontrollutvalet til rekneskapen 2017
2. Årsmelding 2017 m/rekneskap 2017 – berre utdrag er mangfoldeggjort
3. Revisjonsmelding for 2017, dagsett 16.04.18 - frå Rogaland Revisjon IKS
4. Årsoppgjørnotat 2017, dagsett 05.04.18 - frå Rogaland Revisjon IKS
5. Møtebok frå Elverkstyret 23.04.18 (blir ettersendt/lagt fram i møtet)

Saksorientering:

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunale føretak sin årsrekneskap blir revidert på ein trygg måte, og under her til ei kvar tid halda seg orientert om revisjonsarbeidet og sjå til at dette førgår i samsvar med dei vilkår som følgjer av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalet sine instruksar, eller avtalar med revisor.

Når kontrollutvalet har fått framlagt revisjonsmeldinga frå revisor, skal utvalet gje uttale om årsrekneskapen til føretaket før han blir handsama av kommunestyret.

Grunnlag for kontrollutvalet sin uttale

Grunnlaget for handsaminga i kontrollutvalet er den avlagde årsrekneskapen, revisjonsmeldinga og styret si årsmelding.

Styret si årsmelding og årsrekneskap med notar

Rekneskapen og årsmelding skal handsamast av styret i Suldal Elverk KF 23.04.18. Utskrift frå styret si handsaming blir ettersendt/lagt fram i møtet.

Rekneskapen for 2017 syner eit overskot på 18,5 millionar.

Årsmeldinga vil gjere nærare greie for resultatet og fordeling av dette på dei ulike avdelingane. Vidare merknader og forklaringar til rekneskapen går fram av årsmeldinga og notane til rekneskapen.

Generelt om innhaldet i ei revisormelding

Atterhald vert brukt når revisor ønskjer å gjera kommunestyret merksam på forhold som påverkar revisor sin konklusjon på den totale rekneskapen. Presisering vert brukt når revisor ønskjer å gjera kommunestyret merksam på forhold som ikkje påverkar revisor sin konklusjon om rekneskapen totalt.

I årsoppgjersbrev kan revisor komme med merknader om forhold som er av ein slik karakter at han finner grunnlag for å kommentere det/de.

Innhaldet i revisor si melding og årsoppgjersnotat:

Revisor si revisjonsmelding (beretning) , årsoppgjersnotat følger vedlagt. Revisor har avlagt såkalla rein melding, dvs utan atterhald eller presiseringar.

Meldinga frå revisor dannar grunnlaget for om den oppfølginga kontrollutvalet eventuelt må foreta i medhald av føreskrifta § 8.

Kontrollutvalet har høve til å komme med kommentarar til særrekneskapen. Dersom kontrollutvalet ønskjer å komme med spesielle kommentarar til rekneskapen ut over framlegg til vedtak må desse innarbeidast i kontrollutvalet sitt vedtak.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Kontrollutvalet i Suldal vedtek uttale til særrekneskapen til Suldal KF 2017 slik den ligg føre / med desse endringane / tillegga.....

Aksdal, 19.04.18

Odd Gunnar Høie

Seniorrådgjevar/utvalssekretær

Til kommunestyret i Suldal

Kontrollutvalet sin uttale om Suldal Elverk sin årsrekneskap for 2017

Innleiing

Kontrollutvalet har i møte 26.04.18, sak 7/18 handsama Suldal Elverk sin særrekneskap for 2017.

Grunnlaget for uttalen

Grunnlaget for handsaminga har vore den avlagde særrekneskapen, revisjonsmeldinga, årsoppgjørnotat og styret si årsmelding.

Kontrollutvalet sin uttale

Kontrollutvalet har merka seg at Suldal Elverk KF sin rekneskap for 2017 viser eit årsresultat på 18,5 mill. kr.

Under tilvising til utvalet si eigen gjennomgang av dokumenta og revisjonsmeldinga, meiner kontrollutvalet at årsrekneskapen totalt sett gjer eit forsvarleg uttrykk for resultatet av føretaket sin verksemd for 2017 og for føretaket si økonomiske stode pr. 31.12.17.

Kontrollutvalet i Suldal har ingen merknader til Suldal Elverk sin særrekneskap ut over det som går fram av revisor sitt årsoppgjørnotat og revisjonsmeldinga.

Sand, 26.04.18

Tormod Skeie
Nestleiar av kontrollutvalet

Kopi: Formannskapet i Suldal

Årsmelding 2017

Suldal Elverk KF

Hjåmvatnet

Innhald

ELVERKSJEFEN SI MELDING	4
Medan me ventar	4
VERKSEMDA	6
STYRET FOR ELVERKET	7
HELSE MILJØ OG SIKKERHET	8
ØKONOMI	10
NETTDRIFT	13
DISTRIBUERT REGIONALNETT	13
DISTRUBISJONSNETT	14
KRAFTOMSETNING	20

PRODUKSJON	22
BREIBAND	24
Drift	24
Investeringar breiband	25
ANNA VERKSEMD	26
DET LOKALE ELTILSYN (DLE)	27
PERSONALTILHØVE	29
SAMFUNNSANSVAR	30
INNKJØP	31
MEDLEMSKAP OG EIGARSKAP	32

ELVERKSJEFEN SI MELDING

Medan me ventar

Gjennom fleire år har bransjen fokusert på dei varsla endringane i energilova. Den nye lova vart vedtatt i 2016, men mot slutten av 2017 føreslo Senterpartiet å fjerne kravet om funksjonelt skilje for selskap med mindre enn 30.000 kundar. Dette vart vedtatt i Stortinget i mars 2018, og dermed er krava noko lempa. NVE lova å presentere nye forskrifter hausten 2017, men me ventar framleis på desse retningslinjene.

Vår eigar vedtok under budsjetthandsaminga for 2017 at deira eigarskap av Suldal Elverk skulle evaluerast. I den samanheng har me sett ned ei grupe som skal analysere og vurdere framtida som sjølvstendig verksemd, medan kommunen arbeider med eit alternativ om fusjon med større selskap. Det er ikkje dei økonomiske resultata dei siste åra som gjer at ein vurderer framtida, men alle dei varsla framtidige endringane frå styresmaktene. Kva desse endringane inneber har ikkje blitt konkretisert, og det er dermed vanskeleg å spå konsekvensane av dei. Med dei siste vedtaka i stortinget, kan det likevel sjå ut som at fleirtalet blant politikarane har snudd. Dei har i alle fall retta på tidlegare vedtak som gjekk vel langt i iveren etter å gjere det vanskeleg for mindre energiselskap. Det vil og bli spanande å sjå kva som skjer med utjamning av nettleiga framover. Om resultatet av utgreiinga endar med ei ordning som gir lik nettleige i heile Norge, vil det heilt klart bli lettare å stå på egne bein. Med den uvisse framtida, er det vanskeleg å gjennomføre store endringar i

organisering og struktur. Me er på ein måte hamna i ein venteprosess medan vegen vidare er under utgreiing. Organisasjonen lir litt av dette, og det skal bli godt å få ei avklaring på kva løysing som blir vald.

Me står framfor store endringar relatert til målarinnsamling og handtering av innsamla data. Utsiftinga av dei gamle målarane til nye AMS-målarar har vore det store prosjektet i 2017. Fristen for å slutføre arbeidet er 01.01.2019. Me reknar med at arbeidet er ferdig innan fristen, sjølv om me har møtt på utfordringar med å oppnå fullgod kommunikasjon med nokre av dei nye målarane.

Statnett har ansvaret for å ta imot alle måledata frå dei nye AMS målarane i ein ny felles database kalla Elhub. Det har vore utfordringar med løysinga og derav utsettingar på datoen for driftssetting av databasen. Siste oppdaterte framdriftsplan seier at basen ikkje kjem i ordinær drift før i februar 2019. Desse utsettingane har medført at me har blitt tvungne til å halde liv i, og tilpasse våre gamle system til andre endringar som myndighetene har pålagt oss. Det beste ville vore at alle dei andre endringane hadde blitt utsett til etter at Elhub var sett i drift. På den måten ville me spart store kostnader på tilpassing av IT system som skal fasast ut etter innføring av Elhub. Det kan sjå ut som at myndighetene har forstått litt av utfordringa rundt dette med ulike innfasingsdatoar. Det er i alle fall høyringar som legg opp til å utsetje kravet om å

skilje databasane for nett og andre verksemdar.

Sjukefråværet vart dette året på 3,52%. Dette er noko høgare enn i 2016, men likevel innanfor målet på 4% og noko som me er stolte av. Det er stort fokus på HMS-arbeidet i bedrifta og HMS skal vera på agendaen ved alle samlingar i bedriftas regi.

Rekneskapen for 2017 syner eit resultat på 18,5 millionar etter skatt. Dette er det beste resultatet til Suldal Elverk sidan ordninga med fordeling av konsesjonskraftinntektene vart endra i 2010. Alle avdelingane bidreg til det totale resultatet, men det er ekstra hyggeleg at vår hovudverksemd nettdrift går bra. Breibandavdelinga bidreg også i år med positivt resultat og passerte 1200 kundar tidleg i 2017.

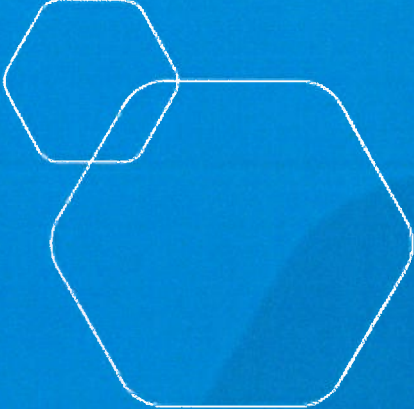
Det er god grunn til å takke dei tilsette for deira gode innsats gjennom året. Mange vedlikehaldsoppdrag og høg aktivitet i bygda medfører mykje arbeid for elverket. Når me veit at me har redusert bemanninga samanlikna med tidlegare år, er det klart at det blir meir arbeid på den enkelte tilsette. Med så mange arbeidsoppgåver i kø, må det ofte hard prioritering til for å få gjennomført dei viktigaste oppgåvene. Store framtidige investeringar og auka kompleksitet i bransjen, gjer at me vurderer ei auke i bemanninga i åra framover.

Til slutt vil me takka leverandørar, kundar, styret og eigar for eit godt samarbeid i 2017

Sand 16.04.17

Tor Bjarne Smedsrud

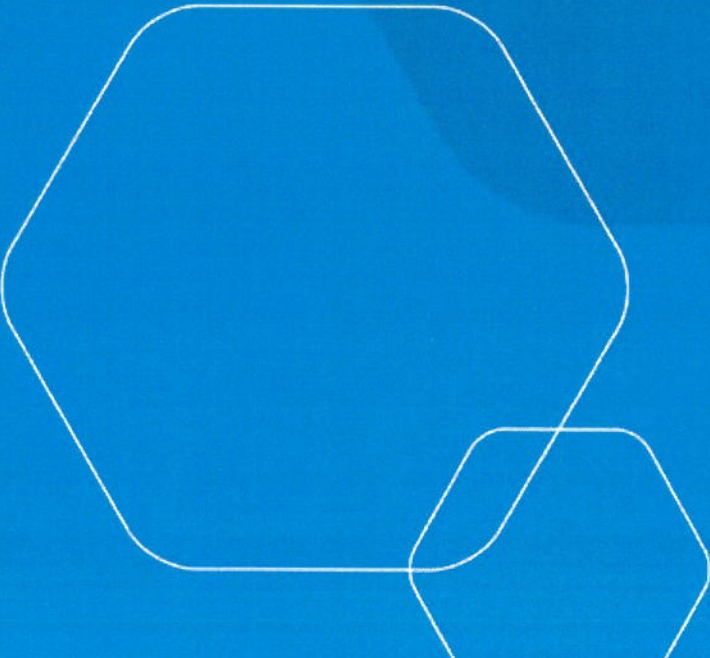
Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato:
Journalført:
Arkivkode:

Årsregnskap 2017

Suldal Elverk KF

Resultatregnskap
Balanse
Kontantstrøm
Noter til regnskapet

Org.nr.: 971 034 998

RESULTATREKNESKAP

SULDAL ELVERK KF

DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADAR	Note	2017	2016
Salsinntekt		110 699 121	98 665 883
Anna driftsinntekt		4 860 247	6 341 696
Sum driftsinntekter		115 559 368	105 007 579
Varekostnad		61 019 882	53 785 349
Lønskostnad	14	15 714 222	16 740 870
Avskrivning av driftsmiddel og immaterielle eigendeler	6	8 224 570	9 483 042
Anna driftskostnad	15	10 199 385	11 567 934
Sum driftskostnader		95 158 059	91 577 194
Driftsresultat		20 401 309	13 430 385
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Renteinntekt frå foretak i samme konsern		4 923	318
Anna renteinntekt		125 285	84 737
Anna finansinntekt		403 258	0
Anna rentekostnad		-181 163	-233 504
Anna finanskostnad		-8 087	-562 728
Resultat av finanspostar		344 215	-711 177
Ordinært resultat før skattekostnad		20 745 524	12 719 208
Skattekostnad på ordinært resultat	13	2 265 670	1 190 632
Ordinært resultat		18 479 854	11 528 576
Årsresultat		18 479 854	11 528 576
OVERFØRINGAR			
Avsett til utbyte		5 000 000	4 000 000
Avsett til annan eigenkapital		13 479 854	7 528 576
Sum overføringer		18 479 854	11 528 576

BALANSE

SULDAL ELVERK KF

EIGENDELAR	Note	2017	2016
ANLEGGSMIDDEL			
IMMATERIELLE EIGENDELAR			
Utsatt skattefordel	13	0	1 121 346
Sum immaterielle eigendelar		0	1 121 346
VARIGE DRIFTSMIDDEL			
Tomter, bygningar o.a. fast eiendom		172 867 411	169 155 238
Maskinar og anlegg		14 667 845	3 145 995
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr		3 400 086	3 466 254
Sum varige driftsmiddel	6	190 935 343	175 767 487
FINANSIELLE ANLEGGSMIDDEL			
Investeringar i aksjer og andeler	18	7 433 058	7 433 058
Kapitalinnskot KLP		1 458 185	1 325 376
Sum finansielle anleggsmiddel		8 891 243	8 758 434
Sum anleggsmiddel		199 826 586	185 647 267
OMLØPSMIDDEL			
Lager av varer og anna behaldning	4	5 238 926	4 568 636
FORDRINGAR			
Kundefordringar	16	25 493 632	26 061 174
Andre kortsiktige fordringar	16	604 528	165 332
Sum fordringar		26 098 159	26 226 506
INVESTERINGAR			
Plasseringar		3 267 913	2 953 182
Sum investeringar	17	3 267 913	2 953 182
Bankinnskot, kontantar o.l.	8	13 409 034	5 445 676
Sum omlaupsmiddel		48 014 033	39 194 000
Sum eigendelar		247 840 619	224 841 267

BALANSE

SULDAL ELVERK KF

EIGENKAPITAL OG GJELD	Note	2017	2016
INNSKOTEN EIGENKAPITAL			
OPPTENT EIGENKAPITAL			
Anna egenkapital	9	197 713 194	184 229 541
Sum opptent egenkapital		197 713 194	184 229 541
Sum egenkapital		197 713 194	184 229 541
GJELD			
AVSETNING FOR FORPLIKTINGAR			
Pensjonsforpliktingar	11	8 185 517	10 192 359
Utsett skatt	13	484 131	0
Sum avsetning for forpliktingar		8 669 648	10 192 359
ANNA LANGSIKTIG GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Gjeld til kredittinstitusjonar		8 213 602	803 328
Leverandørgjeld	12	9 957 313	13 101 832
Betalbar skatt	13	751 371	823 049
Skuldig offentlege avgifter		11 856 272	8 817 082
Utbyte	10	5 000 000	4 000 000
Anna kortsiktig gjeld		5 679 220	2 874 077
Sum kortsiktig gjeld		41 457 778	30 419 368
Sum gjeld		50 127 426	40 611 727
Sum egenkapital og gjeld		247 840 619	224 841 267

Sand, _____ 2018
Styret i Suldal Elverk KF

Hans A. Eide
Styreleiar

Tone Marie Sand
Nestleiar

Berit Vestersjø
Styremedlem

Harald H. Løland
Styremedlem

Rolf Vidar Bersås
Styremedlem vald av tilsette

Tor Bjarne Smedsrud
Elverksjef

DIREKTE KONTANTSTRØM

SULDAL ELVERK KF

	Note	2017	2016
KONTANSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER			
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foret		0	-20 000
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		0	-20 000
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER			
Utbetalinger av utbytte		4 000 000	4 000 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		4 000 000	4 000 000
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		4 000 000	3 980 000
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved periodens bej		5 445 676	7 876 805
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved periodens sl		9 445 676	11 856 805
1) AVSTEMMING			
Resultat før skattekostnad		20 745 524	12 719 208
Ordinære avskrivninger		8 224 570	9 483 042
Endring i varelager		-670 290	-208 818
Endring i kundefordringer		567 543	-818 602
Endring i leverandørgjeld		-3 144 519	4 303 071
Endring i andre tidsavgrensningsposter		-18 307 407	-20 731 177
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		7 415 421	4 746 724

Suldal Elverk KS

Noter til årsrekneskapen 2017

1 Rekneskapsprinsipp

Alle tal i 1.000 kr om ikkje anna er oppgitt.

I samsvar med gjeldande føresegner for rekneskapsføring for energiverk, vert årsrekneskapen basert på reglane i rekneskapslova. Vurdering av eigenlutar og gjeld skjer i samsvar med rekneskaps-/aksjelov og god rekneskapskikk. Dette medfører at ordinære avskrivningar blir gjennomført for varige driftsmidlar i rekneskapen. Full tidsavgrensing av inntekter og kostnader blir gjennomført i rekneskapen. Dette medfører at alle kostnader og inntekter blir å føre på det året dei er opptent/forbrukt.

Finansiell risiko

Suldal Elverk har låg risiko knytt til kraftpris då vi kjøper og sel vårt kraftbehov til spotpris. Elsertifikatplikta utgjer likevel ein viss risiko for Suldal Elverk, då denne kostnaden varierer med utviklinga på elsertifikata, medan inntektene er ein del av påslaget i straumprisen til kundane. Vi er noko eksponert for valutarisiko då både oppgjer for elsertifikat, kraftsal på kraftmarknaden og finansielle kontraktar vert oppgjort i utanlandsk valuta. Ein har rutinar for innveksling av valuta for å minimere valutarisikoen, og dette utgjer ein liten del av vår totale omsetning.

2 Tidsavgrensing av straumsal

Avrekningsåret for ordinær avrekning av sal til totalkundar strekk seg frå 1.januar 2017 til 31.desember 2017.

3 Aktiverte investeringar

Denne posten består av postar som er aktivert, dvs. overført til nyanlegg, og består av følgjande:

Diverse materiell og utstyr	22 293
Løn	3 943
Sum	26 236

Investeringar siste 5 år (Tal i heile 1 000 kr):

	2017	2016	2015	2014	2013
Fordeling høgspent	744	541	13 608	1 553	4 793
Fordeling lågspent	2 480	1 950	3 883	4 243	3 406
Fordeling trafo/kiosk	569	2 769	1 752	2 402	2 404
Nyanlegg/div. utstyr	12 737	2 668	928	3 326	1 209
Bygningar	29	151	59	937	808
Fellesanlegg, tomt	0	0	0	0	0
Fiberanlegg/breiband	9 677	2 012	4 346	4 031	6 452
Sum	26 236	10 091	24 576	16 491	19 072

4 Lagerbeholdning

Lagerbeholdning driftsmateriell er oppført med lågast verdi av innkjøpskost og verkeleg verdi. Det er ikkje føretatt nedskriving for ukurans.

5 Varige driftsmiddel og avskrivingar

Varige driftsmiddel vert vurdert til historisk kost etter frådrag for planmessige avskrivingar. Planmessige avskrivingar vert gjort på lineær basis.

Avskrivningssatsar

	Sats %r
Bilar, inventar og andre driftsmidlar	12,5
Sambandsutstyr	10,0
Tariffapparat	6,7
Bygningar	2,0
Stasjonsutstyr	4,0
Fordeling høgspenning	2,9
Fordeling lågspenning	3,3
Fordeling trafo/kiosk	4,0

6 Oversikt over varige driftsmiddel

	Bygningar mv.	Kraft- stasjonar	Linjer	Jord- kablur	Sjø- kablur	Nett- stasjonar	Hoved- transformator (Regionalnett)	Lade- stasjon	Tomter	Fjernstyring	Målere/ AMS	Tele- anlegg	Transport- middel	Inventar	Verktøy/ maskiner mv.	Kontor- mask. mv.	Sum
Anskaffelseskost 01.01	13 773	37 697	72 957	62 294	2 884	28 451	18 394	198	1 240	3 076	5 255	50 526	8 729	7 406	444	1 056	314 380
+ Tilgang anleggsmiddel ila året	29	0	562	1 538	28	557	13	0	0	22	11 930	9 677	637	55	92	0	25 140
- Avgang anleggsmiddel ila året	0	0	231	62		0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	293
= Anskaffelseskost 31.12	13 802	37 697	73 288	63 770	2 912	29 008	18 407	198	1 240	3 098	17 185	60 203	9 366	7 461	536	1 056	339 228
- Akkumulert avskrivning 31.12	6 211	9 552	44 441	27 933	1 085	19 515	10 902	91	0	2 110	3 506	14 440	6 882	7 009	109	1 018	154 804
+ Akkumulert nedskrivning 31.12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
+ Reverserte nedskrivningar 31.12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
= Reknesl.m. bokf. verdi 31.12	7 591	28 145	28 847	35 837	1 827	9 493	7 505	107	1 240	988	13 679	45 763	2 484	452	427	38	184 422
Årets avskrivningar	287	568	1 643	1 692	83	823	315	44	0	71	359	1 489	676	85	62	27	8 224
+ Årets nedskrivningar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Årets reverserte nedskrivningar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
= Totale av- og nedskr. for året	287	568	1 643	1 692	83	823	315	44	0	71	359	1 489	676	85	62	27	8 224
Økonomisk levetid	35 - 50 år	35 - 85 år	30 - 35 år	30 - 35 år	35 - 35 år	25 - 25 år	35 - 50 år	5 - 5 år	0 - 100 år	30 - 30 år	2 - 15 år	3 - 35 år	8 - 8 år	10 - 10 år	8 - 8 år	3 - 3 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	
Endringer i avskrivningsplan ila året	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	

Anlegg under utføring per 31.12.17

6 510
190 934

7 Bundne middel

Av innestående i bank er kr. 907 bundne skattetreksmiddel.

8 Bankinnskott, kontantar

Bank og kasse består av:

Kontantar	kr	8
Driftskonto	kr	10 987
Bankkonto EUR	kr	820
Bankkonto SEK	kr	9
Garanti Markedskraft	kr	678
Bank skattetrekk	kr	907
Sum	kr	13 409

9 Eigenkapital

Total eigenkapital pr. 31.12.2017

	Året 2017	Året 2016	Året 2015	Året 2014
Eigenkapital pr. 01.01.	184 230	176 701	171 530	166 025
Justering EK pr. 01.01.	3			101
Resultat	18 480	11 529	9 677	11 204
Til utbygging				1 800
Korreksjon 2014			506	
Til utbyte	5 000	4 000	4 000	4 000
Eigenkapital pr. 31.12.	197 713	184 230	176 701	171 530

10 Utbyte

Utbyte består av:

Utbyte 2017	kr	5 000
Sum	kr	5 000

11 Pensjonsforplikting

Verksemda har ordningar for pensjon for dei tilsette. Ordningane gir rett til definerte framtidige ytingar. Desse er i hovudsak avhengig av tal år med opptening, lønssnivå ved oppnådd pensjonsalder og storleik på ytinga frå folketrygda. Den kollektive pensjonsavtalen er finansiert ved fondsoppbygging organisert i KLP i samsvar med hovudtariffavtalen.

	2017	2016
Noverdi av årets pensjonsopptening	1 886	1 898
Rentekostnad av pensjonsforpliktinga	2 100	2 166
Avkastning på pensjonsmidlar	-1 953	-1 965
Netto pensjonskostnad	2 032	2 099
Brutto påkomne pensjonsforpliktingar	53 733	55 301
Pensjonsmidlar	45 547	45 109
Netto forplikting før arbeidsgjevaravgift	8 186	10 192

Økonomiske føresetjingar:

Diskonteringsrente	4,00 %
Forventa vekst løn	2,97 %
Forventa G-re./pensjonsreg.	2,97 %
Forventa avkastning	4,65 %

12 Leverandørgjeld

Elverket har ingen eldre opne postar.

13 Skatt

(Tala er ikkje avrunda.)

Årets skattekostnad	2017	2016
<i>Resultatført skatt på ordinært resultat:</i>		
Betalbar skatt	751 371	820 781
Endring i utsatt skattefordel	1 514 299	369 851
Skattekostnad ordinært resultat	2 265 670	1 190 632
<i>Skattepliktig inntekt:</i>		
Ordinært resultat før skatt	20 745 524	12 719 208
Permanente forskjellar	- 11 613 954	- 8 132 899
Endring i midlertidige forskjellar	- 6 000 856	- 1 292 512
Anvendning av framførbart underskot	0	0
Skattepliktig inntekt	3 130 714	3 293 797
<i>Betalbar skatt i balansen:</i>		
Betalbar skatt på årets resultat	751 371	823 049
Skuldig ilikna skatt frå tidligare år	0	0
Sum betalbar skatt i balansen	811 678	823 049

Skatteeffekten av midlertidige forskjellar og underskot til framføring som har gitt opphav til utsatt skatt og utsette skattefordeler, spesifisert på typar av midlertidige forskjellar:

	2017	2016	Endring
Varige driftsmiddel	11 917 228	6 251 395	-5 665 833
Fordringar	152 781	-35 401	-188 181
Pensjonspremie/- forplikting	- 8 185 517	-10 192 359	-2 006 842
Andre forskjellar	-2 176 000	- 316 000	1 860 000
Sum	1 704 491	-4 292 365	-6 000 856
Utsatt skatt (23%/24%)	392 953	- 1 030 168	-1 423 121
Utsatt skatt bokført (23%/24%)	484 131	-1 121 346	-1 514 299
Utsatt skattefordel differanse	- 91 178	91 178	- 91 178

Differansen oppstår fordi det i 2016 vart bokført feil beløp på utsatt skatt. På utsatt skatt vart det bokført 369 851, medan beløpet skulle ha vore 461 029.

14 Løn m.m.

	Året 2017	Året 2016
Lønnskostnader		
Løn	17 618	17 096
-Løn egne investeringsprosjekt	-3 942	-5 488
Arbeidsgjevaravgift	2 252	2 077
Pensjonskostnader	- 239	2 957
Andre personalkostnader	26	99
Sum	15 714	16 741

Ytingar til leiande personar	Elverksjef	Styret
Løn	936	
Anna godtgjersle	29	219

Kostnader til revisor:	
Revisjonshonorar	79

15 Anna driftskostnad

Anna driftskostnad består av alle kostnader som ikkje er finansielle kostnader, avskrivningar, løn og sosiale kostnader eller varekostnader.

16 Kundefordringar

Kundefordringar består av :

Kundefordringar	kr 25 751
<u>Avsetjing tap</u>	<u>kr - 257</u>
Sum	kr 25 494

Elverket har ingen eldre uteståande postar.

Andre kortsiktige fordringar består av følgjande:

Fordring lønn	13
Forskotsbetaling Hjorteland*	61
<u>Diverse forskotsbetaling</u>	<u>531</u>
Sum	605

*For å spare seinare brytarleige og transformeringskostnad har Suldal Elverk bidrege til opprusting av brytarar ved Hjorteland transformatorstasjon. Denne stasjonen høyrer til Statnett. Kostnaden blir fordelt over normal avskrivingsperiode, 25 år. Restsaldo 31.12.17 er kr 61.000.

17 Plasseringar

Plasseringar består av :

Finansiell posisjon Nasdaq	kr 2 972
<u>Garanti Nasdaq</u>	<u>kr 296</u>
Sum	kr 3 268

18 Investering i aksjar og andelar

Aksjar og andelar består av følgjande :

Byggopp AS	kr	1
Steine Kraft AS	kr	5 500
Økstra Kraft AS	kr	1 865
Nettalliansen AS	kr	20
<u>Validér</u>	<u>kr</u>	<u>47</u>
Sum	kr	7 433

Suldal Elverk eig 1 364 av 1 948 aksjar i Steine Kraft AS.

Suldal Elverk eig 468 av 40 000 aksjar i Validér.

Suldal Elverk eig 100 % av aksjane i Økstra Kraft AS.

Note 19 Monopolverksemd - Meir-/mindreinntekt

Berekning av tillaten inntekt	Regionalnett	Distribusjonsnett	Totalt
Inntektsramme	3 920	34 558	38 478
Avvik meir-/mindreberekning tidlegare år	3	86	89
Kostnader overliggjande nett	3 552	7 278	10 830
Eigedomsskatt	0	0	0
Justering for tidsetterslep i avskrivningar/avskrivingsgrunnlag	-150	259	109
KILE	-179	-896	-1 075
Tillaten inntekt for året	7 146	41 285	48 431
Berekning av faktisk inntekt			
Overføringsinntekter	7 149	43 200	50 349
Purregebyr/morarenter	0	9	9
Overskot pliktleveranse	0	8	8
Andre inntekter	0	0	0
Sum faktiske inntekter	7 149	43 217	50 366
Årets meir-/mindreinntekt	3	1 932	1 935
Tidlegare ikkje balanseført meir-/mindreinntekt	0	0	0
Faktisk endring i meir-/mindreinntekt for året	3	1 932	1 935
Inngåande balanse meir-/mindreinntekt inkl. renter	-3	230	227
Årets meir-/mindreinntekt	3	1 932	1 935
Utgåande balanse meir-/mindreinntekt ekskl. renter	0	2 162	2 162
Meir-/mindreinntekt (IB+UB)/2	-1	1 196	1 194
Årets renter (1,19%)	0	14	14
Utgåande balanse meir-/mindreinntekt inkl. renter	0	2 176	2 176

Berekening av tidsetterslep i avskrivingar/avskrivingsgrunnlag

Avskrivingar i år	520	5 368	5 888
Avskrivingar for 2 år sidan	692	5 652	6 344
Avvik avskrivingar	-172	-284	-456
Avkastningsgrunnlag i år	8 571	100 422	108 993
Avkastningsgrunnlag for 2 år sidan	8 211	91 547	99 758
Avvik avkastningsgrunnlag	360	8 875	9 235
NVE-rente	6,12 %	6,12 %	6,12 %
Korreksjon for avvik i avkastningsgrunnlag	22	543	565
Sum justering for tidsetterslep i avskrivingar/avskrivingsgrunnlag	-150	259	109

	Regionalnett			Distribusjonsnett			Nettverksemd		
Avkastningsgrunnlag:	01.01.2017	31.12.2017	Snitt	01.01.2017	31.12.2017	Snitt	01.01.2017	31.12.2017	Snitt
Driftsmiddel	8 960	8 486	8 723	89 838	98 480	94 159	98 798	106 966	102 882
Netto arbeidskapital 1%	90	85	87	898	985	942	988	1 070	1 029
Sum avkastningsgrunnlag	9 050	8 571	8 810	90 736	99 465	95 101	99 786	108 036	103 911
Driftsinntekter			7 146			41 742			48 888
Driftskostnader			5 463			32 964			38 427
Driftsresultat			1 683			8 778			10 461
Avkastning i %			19,10 %			9,23 %			10,07 %

Vår saksbehandler:
Cicel T. Aarrestad

Vår dato:
16.04.2017

Vår referanse:

Side:
1 av 3

Til Suldal kommunestyre

Kopi: postmottak@suldal.kommune.no
Kontrollutvalg ved Haugaland Kontrollutvalgsssekretariat IKS
ogh@kontrollutvalgene.no
post@sev.no

UAVHENGIG REVISORS BERETNING FOR SULDAL ELVERK KF FOR 2017

Uttalelse om revisjon av regnskapet

Konklusjon

Vi har revidert regnskapet for Suldal Elverk KF som viser et årsoverskudd på kr **18 479 854**. Regnskapet består av balanse per 31. desember 2017, driftsregnskap, kontantstrømanalyse og noter til regnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende regnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir en rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Suldal Elverk KF per 31. desember 2017, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i kommuneloven, forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapet*. Vi er uavhengige av foretaket slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i foretakets årsrapport, men inkluderer ikke regnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av regnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av regnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og regnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for regnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide regnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Postadresse:
Lagårdsveien 78
4010 STAVANGER

Besøksadresse:
Samme:
Epostadresse:
post@Rogaland-Revisjon.no

Telefon:
40 00 52 00
Telefax:
51 53 40 03

Bankkonto:
3201.35.38262

Organisasjonsnr:
NO 887 052 832 MVA

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av regnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at regnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på regnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av foretakets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i regnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt regnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav*Konklusjon om budsjett*

Basert på vår revisjon av regnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i regnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av regnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om regnskapet er konsistente med regnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av regnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Stavanger, 23.04.2017
Rogaland Revisjon IKS

Cicel T. Aarrestad
Revisjonsdirektør/
statsautorisert revisor

Til
Styret i Suldal Elverk KF
tbs@sev.no

Kontrollutvalg
postmottak@suldal.kommune.no
ogh@kontrollutvalgene.no

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS

Mottatt dato: 17.04.18

Journalført: 18/114/064

Arkivkode: 262

ÅRSOPPGJØRSNOTAT 2017

Innledning

Kommunelovens regler om tilsyn, kontroll og revisjon framgår av kommuneloven kapittel 12. Revisors oppgaver følger av loven § 78 og egen forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. og kan oppsummeres slik:

- ✓ Vurdere om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov, forskrift og god regnskapsskikk
- ✓ Se etter at årsregnskap stemmer med budsjett eller andre gyldige vedtak
- ✓ Vurdere om opplysningene i årsberetningen er konsistente med årsregnskapet
- ✓ Vurdere om foretaket har oppfylt sine plikter mht. tilfredsstillende registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- ✓ Se etter at foretaket har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte
- ✓ Bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Eventuelle konstaterte misligheter skal straks meddeles kontrollutvalget.

Resultatene av regnskapsrevisjonen er rapportert i vår revisjonsberetning datert 24.4.2018.

Dette årsoppgjørnotatet gir en oppsummering av årets revisjon og knytter en del kommentarer til det fremlagte årsregnskapet og årsmeldingen. Foretaket har ikke vært gjenstand for forvaltningsrevisjon i 2017.

Regnskapsavleggelsen og den økonomiske situasjonen

Regnskapet og årsberetningen er avlagt i samsvar med lov, forskrift og god regnskapsskikk. Foretakets regnskap er en del av Suldal kommunes fremlagte årsregnskap. Suldal Elverk skal avlegge sitt regnskap i samsvar med forskrift av 24.8.2006 om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale foretak. Selv om foretaket følger regnskapslovens krav, er det visse forhold som skal ivaretas etter de kommunale forskriftene.

Årsregnskapet er fremlagt med et årsresultat på 18,5 mill. kr mot 11,5 mill. kr etter skatt året før. Det er også i 2017 foreslått et utbytte i tråd med eieres forventinger på 5 mill. kr, mens det øvrige overskudd er foreslått avsatt til fri egenkapital. Egenkapitalandelen er fortsatt svært solid på 80 % mot 82 % i 2016.

Regnskapsrevisjon

Regnskapsrevisjonen er gjennomført i samsvar med kommuneloven med tilhørende forskrift og god kommunal revisjonsskikk, herunder internasjonale revisjonsstandarder – *International Standards on Auditing*.

Vurdering av intern kontroll og rutiner

Det overordnede ansvaret for kontroll og tilsyn i kommunen tilligger kommunestyret iht. kommuneloven § 76. Dette ansvaret er delegert til foretaket styre, jf. loven § 67. Daglig leder har det operative ansvaret, og skal sørge for at bokføringen skjer i samsvar med lov og forskrift, og at formuesforvaltningen er betryggende (kml. § 71 nr.2).

I løpet av året er alle hovedrutinene, som salg, kjøp og lønn, gjennomgått. I all hovedsak fremstår selskapets arbeidsdeling og internkontroll som hensiktsmessig. Det er god lederoppfølging av økonomi og resultater i foretaket, salgs-, innkjøps- og lønnsområdet fungerer i hovedsak tilfredsstillende. Avtalen med Sysco om regnskapsassistanse styrker etter vårt skjønn den interne kontroll og har etter vårt skjønn fungert bedre i 2017. På innkjøpsområde er det lite feil. Vi vil likevel nevne av omfanget av bespisning er lite, og vil vi vise til at regelverket krever at bilaget skal angi hvem som er bespist og anledning. På lønningsområdet er det skjedd forbedringer i rutiner bla. med innføring av elektroniske og utbedringer av mindre svakheter påpekt i 2016.

Det er ikke avdekket vesentlige feil ved våre stikkprøver av kostnader i 2017. I hovedsak synes det å være god forståelse og praktisering av lov om offentlige anskaffelser. Ingen avvik ble avdekket i våre stikkprøvekontroller.

Kommentarer til årsregnskapet

Vi viser til bokføringsloven som setter krav til at alle balanseposter skal dokumenteres pr. 31.12. med mindre de er ubetydelige. For revisjon av årsregnskapet for 2017 har vi mottatt fullstendige avstemming og vurderinger av bedre kvalitet enn tidligere.

Inntekter, utgifter og lønn synes i hovedsak fullstendige og korrekt periodisert. Lønn og lønnsrelaterte poster er avstemt mot offentlige oppgave, og øvrige utgifter er kontrollert med hensyn til realitet og korrekt bokføring. Varetelling er gjennomført i 2.1.2018 med betydelig bedre rutiner.

Utestående fordringer utgjør kr 25,5 mill. pr 31.1.2017 hvorav kun et mindre beløp er 2-3 år gammelt. Elverket har i løpet av året gjennomgått fordringene og tapsført ca. kr 172 000 ytterligere avsatt kr 107 000 for påregnelig tap slik at tapsavsetning nå beløper seg til sum kr 257 000. Etter vårt skjønn er fordringene fortsatt høye.

Tilskudd til varige driftsmidler eller anleggsbidrag blir fortsatt nettoført i stedet for å nytte bruttoprinsippet, som er en hovedregel etter NRS nr. 4 om offentlige tilskudd, hvor tilskuddet skal balanseføres som utsatt inntektsføring. Nytt i 2017 er at det føres rett inn i anleggsmidler.

Foreløpig regnskap 2017 er mottatt for Steine Kraft AS og Økstra Kraft AS som begge viser et overskudd på hhv. kr 0,6 mill. og kr 0,2 mill. Verdier i balansen anses dermed reell.

Misligheter

Revisor plikter i henhold til revisjonsforskriften § 4 å rapportere misligheter til kontrollutvalget med kopi til administrasjonssjefen. Vi har i år ikke avdekket eller fått melding om at misligheter skal ha funnet sted.

Betingede forpliktelser og hendelser etter balansedagen

Styrets leder og daglig leder har gjennom sine underskrifter på fullstendighetserklæring datert 22.3.2018, bekreftet at vi har fått tilgang til alle opplysninger som er relevante for årsregnskapet. Vi er ikke kjent med at det foreligger betingede forpliktelser eller hendelser etter balansedagen som får betydning for det avlagte årsregnskapet.

Konklusjon – revisjonsberetningen

Vi har gjennom vår revisjon oppnådd betryggende sikkerhet for at regnskapet ikke inneholder vesentlige feil. Gjennomgang av budsjettoppfølging, årsrapport og bokføringsrutiner har heller ikke avdekket vesentlige avvik. Vi avgir derfor en revisjonsberetning med positive konklusjoner på alle disse områdene.

Kontrollutvalget har i henhold til kontrollutvalgskonferansen § 8 ansvaret for å påse at de merknader revisor har gjort, blir fulgt opp. Dette gjelder likevel ikke merknader vedrørende løpende forbedring og effektivisering av normal drift.

Med hilsen
Rogaland Revisjon IKS

Cicel T. Aarrestad
Revisjonsdirektør/statsautorisert revisor

Siv Øiesvold
Revisor

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr.
Kontrollutvalet	26.04.18	08/18
Formannskapet	03.05.18	
Kommunestyret	15.05.18	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	212	

SULDAL KOMMUNE – UTTALE TIL ÅRSREKNESKAPEN FOR 2017**Vedlegg:**

1. Framlegg til uttale frå kontrollutvalet til årsrekneskapen 2017
2. Revisjonsmelding 2017 frå Rogaland Revisjon, dagsett 12.04.18
3. Årsoppgjersnotat 2017 frå Rogaland Revisjon, dagsett 16.04.18
4. Hovudoversyn – rekneskapen 2017
5. Årsmelding for 2017 (ikkje mangfaldiggjort – eige hefte)

Innleiing:

Vedlagt følgjer signert revisjonsmelding dagsett 12.04.18 (vedlegg 2), og årsoppgjersnotat 2017, dagsett 16.04.18 frå Rogaland Revisjon IKS og framlegg til uttale frå kontrollutvalet (vedlegg 1). Årsrekneskapen og årsmeldinga for 2017 ligg på kommune sine heimesider. Forutan revisor vil rådmannen delta under handsaminga av saka.

Bakgrunn:

Det går fram av føreskrift om kontrollutval § 7 at kontrollutvalet skal gi uttale om årsrekneskapen:

Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, skal utvalget avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret eller fylkestinget. Uttalelsen avgis til kommunestyret eller fylkestinget. Kopi av uttalelsen skal være formannskapet / kommunerådet eller fylkesutvalget/fylkesrådet i hende tidnok til at det kan tas hensyn til den før dette organet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret/fylkestinget.

Det er ikkje eit krav om at kontrollutvalet handsamer årsmeldinga, men denne skal følgje med som sakstilfang til saka, og det skal merkast om det er vesentlege avvik mellom årsmeldinga og rekneskapen.

Kommunestyret skal vedta både årsrekneskap og årsmelding i same møte. Årsrekneskapen skal vedtakast etter innstilling frå formannskapet. Om årsrekneskap og årsmelding (for kommuner og fylkeskommuner) står det følgjande i Forskrift om årsrekneskap og årsberetning § 10:

Årsregnskapet og årsberetningen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget sjølv senest seks måneder etter regnskapsårets slutt.

Årsregnskapet skal være avlagt av fagsjef for regnskap innen 15. februar i året etter regnskapsåret.

Administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet utarbeider årsberetningen, og fremmer denne for det organ kommunestyret eller fylkestinget bestemmer. Årsberetningen skal avgis uten ugrunnet opphold, og senest innen 31. mars. Hvis årsberetningen ikke fremmes for kontrollutvalget, skal den oversendes til kontrollutvalget før kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskapet. Årsberetningen skal foreligge til behandling i kommunestyret eller fylkestinget samtidig med at årsregnskapet skal behandles.

Der det er vesentlige avvik mellom utgifter i årsregnskapet og bevilgning til formålet i regulert budsjett, skal det redegjøres for avviket. Tilsvarende gjelder ved avvik mellom inntekter i årsregnskapet og regulert budsjett.

Administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet skal vurdere tiltak for å bedre den økonomiske oppfølgingen gjennom året dersom det oppstår vesentlige avvik fra regulert budsjett.

Etter forskrifta § 8 skal også kontrollutvalet sjå etter at revisjonen sine merknader (i revisjonsmelding og/eller i årsoppgjersbrev/notat) blir følgt opp.

I Forskrift om kontrollutval § 7 heiter det at kontrollutvalet skal gi uttale om årsrekneskapen før den vert vedtatt av kommunestyret. Uttalen gis til kommunestyret. Kopi av uttalen skal vera formannskapet i hende tidsnok til at det kan tas omsyn til den før dette organet gir innstilling om årsrekneskapen til kommunestyret. Rekneskapen må derfor først leggjast fram for kontrollutvalet.

Kontrollutvalet skal og sjå til at revisors merknader i forhold til rekneskapet (årsoppgjersnotat) vert fylgt opp – dette i samsvar med Kontrollutvalsforskrifta § 8.

Grunnlag for kontrollutvalet sin uttale:

Grunnlaget for handsaminga i kontrollutvalet er den avlagde årsrekneskapen og notar, revisjonsmeldinga, revisor sitt årsoppgjersnotat til rådmannen og rådmannen si årsmelding.

Årsrekneskapen med notar

Rekneskapen syner eit **brutto driftsresultat** (tilhøvet mellom driftsutgifter inkl. avskrivningar og driftsinntekter inkl. skatteinntekter og rammeoverføringar) på 15 mill.

Netto driftsresultat er brutto driftsresultat justert for finansinntekter og finanskostnader. Netto driftsresultat blei på 48,2 mill. mot regulert budsjett på 33,3 mill. Det utgjør 8,9 % som er godt over anbefalt nivå på 1,75 %.

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene blir nytta som et mål på økonomisk handlingsfridom. Teknisk berekningsutval (TBU) anbefaler at denne storleiken over tid bør ligge på rundt 1,75 prosent. Kommunen sitt snittdriftsresultat for 2017 er dermed svært solid og godt øve TBU sitt anbefalte nivå.

Rekneskapstall for kommunane generelt viser ein forbetring av driftsresultata frå året før. Betringa i driftsresultatet skyldast fyrst og fremst den gode skatteveksten i kommunesektoren. Netto driftsresultata varierte frå 30 % til minus 4 %. For Haugalandskommunane blei snittet 5 %, då med variasjon frå øve 8 % (Suldal og Tysvær) til 1,1 % (Sauda).

Sum utgifter i investeringsrekneskapen i 2017 er på 104,3 mill. Justert for finanstransaksjonar og inntekter er finansieringsbehovet på 81,4 mill. Investeringsrekneskapen er gjort opp i balanse.

Totalt sett er rekneskapen gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk (driftsoverskot) på kr 14 millionar. Investeringsregnskapet er fullfinansiert og går i balanse.

Det er utarbeidd notar som gjev god informasjon og forklaring til tala i rekneskapen. For at rekneskapen skal gje brukarane så god informasjon som mogleg er det viktig at tala i rekneskapen blir supplerte med notar som tydeleg syner kva element i årsrekneskapen dei knytter seg til.

Årsmelding

Etter lova skal det leggjast fram ei årsmelding som skal gi opplysningar om tilhøve som ikkje går fram av rekneskapen og som er viktige i vurderinga av kommunen si økonomiske stoda og resultatet av verksemda, samt om andre forhold av vesentleg tyding for kommunen.

Årsmeldinga skal i følge årsrekneskap- og årsberetningsforskrifta vere klar innan 31. mars. Det er krav om at rådmannen skriv noko om kva som er gjort eller om dei planar som er laga innanfor arbeidet med **eigenkontroll** og arbeidet med å heve **etikken** i kommunen. Det skal også skrivast noko om faktiske tilstand når det gjeld **likestilling** i kommunen.

Årsrapporten gir utfyllande opplysningar til det talmateriale som går fram av rekneskapen. Forklaringar på avvik er gjort nærare greie for i rapporten.

I årsrapporten har rådmannen kome med mellom anna følgjande kommentar om økonomien:

I løpet av dei siste fem åra har skatteinntektene våre auka med 2,5 %. I same periode har prisstigninga vore på 10 % og lønsauken nokre prosent høgare enn dette. Dersom ikkje kommunen hadde skore kraftig ned på utgiftene, mellom anna gjennom reduksjon av 14 årsverk, reduksjon av bygningsareal gjennom å gi bort eller riva, samt nøkternheit i anna drift, så hadde ikkje økonomien gått i hop.

No blir det eit godt resultat også i år, og det hjelper til at dei relativt høge investeringane som blir vedtekne kan bli finansiert utan å ta opp for mykje lån. Framleis er me avhengig av inntektene me får fordi me er vertskommune for kraftverk, kraftlinjer og store vassmagasin. Dette er utsette inntekter, og saman med klare signal frå sentrale myndighet om redusert kommuneøkonomi dei neste åra, tilseier det at me framleis er forsiktige.

Generelt om innhaldet i ei revisormelding

Atterhald vert brukt når revisor ønskjer å gjera kommunestyret merksam på forhold som påverkar revisor sin konklusjon på den totale rekneskapen. Presisering vert brukt når revisor ønskjer å gjera kommunestyret merksam på forhold som ikkje påverkar revisor sin konklusjon om rekneskapen totalt.

Revisor si revisjonsmelding

Revisjonen har lagt fram si revisjonsmelding innafor lovfastsett frist, som er 15. april. Revisor har avlagt såkalla rein melding, dvs. utan atterhald eller presiseringar.

Etter vår meining er årsrekneskapen som følgjer med, gitt i samsvar med lov og forskrifter og gir ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunen per 31. desember 2017, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med lov, forskrifter og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

Meldinga frå revisor dannar grunnlaget for om den oppfølginga kontrollutvalet eventuelt må foreta i medhald av føreskrifta § 8. Kontrollutvalet må vurdere om dei vil ha tilbakemelding frå administrasjonen på merknaden i meldinga eller noko av det revisjonen tar opp i møtet.

Kontrollutvalet sin uttale

Vedlagt saka følgjer sekretariatet sitt framlegg til uttale til årsrekneskapen (vedlegg 1).

Kontrollutvalet må vurdere om det er forhold i rekneskapen dei vil kommentere i sin uttale til kommunestyret, basert på dokumenta i saka og orientering gjeve i møtet.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Kontrollutvalet i Suldal vedtek uttale til kommunerekneskapen for 2017 slik den ligg føre / med desse endringane / tilleggga.....

Aksdal, 19.04.18

Odd Gunnar Høie

Seniorrådgjevar/utvalssekretær

Til kommunestyret i Suldal

Kontrollutvalet sin uttale om Suldal kommune sin årsrekneskap for 2017

Innleiing

Kontrollutvalet har i møte 26.04.18, sak 08/18 handsama Suldal kommune sin årsrekneskap for 2017.

Rekneskapen består av driftsrekneskap, investeringsrekneskap, balanserekneskap, økonomiske oversyn, noteopplysningar og pliktige budsjettopplysningar.

Grunnlaget for uttalen

Grunnlaget for handsaminga har vore den avlagde årsrekneskapen med notar, revisjonsmeldinga, revisoren sitt årsoppgjerdsbrev og rådmannen sin årsrapport. I tillegg har revisor og rekneskapsansvarlege supplert kontrollutvalet med munnleg informasjon om aktuelle problemstillingar under handsaminga av årsrekneskapen i kontrollutvalet.

Kontrollutvalet sin uttale:

Suldal kommune sin årsrekneskap for 2017 er gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk/overskott på 14 millionar kroner.

Kontrollutvalet har merka seg at rekneskapen viser eit positivt netto driftsresultat med 48,2 millionar kroner. Det utgjør 8,9 %, som er godt over tilrådd nivå på 1,75 %.

Under tilvising til utvalet sin eigen gjennomgang av dokumenta og revisjonsmeldinga, meiner kontrollutvalet at årsrekneskapen totalt sett gjer eit forsvarleg uttrykk for resultatet av kommunen si verksemd for 2017 og for kommunen si økonomiske stode pr. 31.12.17.

Ut over dette har kontrollutvalet ingen andre merknader til Suldal kommune sin rekneskap anna enn det som går fram av revisor sitt årsoppgjersnotat og revisjonsmeldinga.

Sand, 26.04.18

Tormod Skeie
Nestleiar av kontrollutvalet

Kopi: Formannskapet i Suldal

Vår saksbehandler:
Tore Kristensen

Vår dato:
12.04.2018

Vår referanse:

Side:
1 av 3

Til:
Kommunestyret i Suldal
postmottak@suldal.kommune.no

Kopi:
Kontrollutvalget
Rogaland Kontrollutvalgsekretariat
Administrasjonssjef
ogh@kontrollutvalgene.no

Haugaland
Kontrollutvalgsekretariat IKS
Mottatt dato: 18.04.18
Journalført: 18/117/096
Arkivkode: 212

UAVHENGIG REVISORS BERETNING SULDAL KOMMUNE 2017

Uttalelse om revisjon av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Suldal kommunes årsregnskap som viser kr 372 047 174 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 13 971 091. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter til årsregnskapet, herunder en beskrivelse av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende framstilling av den finansielle stillingen til Suldal kommune per 31. desember 2017, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport/rapportalen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende

Postadresse:
Lagårdsveien 78
4010 STAVANGER

Besøksadresse:
Samme:
Epostadresse:
post@Rogaland-Revisjon.no

Telefon:
40 00 52 00
Telefax:
51 53 40 03

Bankkonto:
3201.35.38262

Organisasjonsnr:
NO 887 052 832 MVA

inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskaps-estimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av administrasjonssjefen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og administrasjonssjefen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav*Konklusjon om budsjett*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Stavanger, 12.04.2018
Rogaland Revisjon IKS

Cicel T. Aarrestad
Revisjonsdirektør/
statsautorisert revisor

Til
Kommunestyret i Suldal kommune

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 18.04.18
Journalført: 18/116/096
Arkivkode: 212

ÅRSOPPGJERSNOTAT 2017

Innleiing

Kommunelovas reglar om tilsyn, kontroll og revisjon går fram av kommunelova kapittel 12. Revisors oppgåver følgjer av lova § 78 og eiga forskrift om revisjon i kommunar og fylkeskommunar mv., og kan oppsummerast slik:

- Gjennomføre rekneskapsrevisjon
 - ✓ Vurdere om årsrekneskapen er avlagt i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk
 - ✓ Sjå etter at årsrekneskapen stemmer med budsjett eller andre gyldige vedtak
 - ✓ Vurdere om opplysningane i årsmeldinga er konsistente med årsrekneskapen
 - ✓ Vurdere om kommunen har oppfylt sine plikter med omsyn til tilfredsstillande registrering og dokumentasjon av rekneskapsopplysningar
 - ✓ Sjå etter at kommunen har ordna den økonomiske internkontrollen på ein tryggjande måte
 - ✓ Bidra til å førebygge og avdekke økonomisk utruskap og feil. Dersom økonomisk utruskap vert avdekka, skal kontrollutvalet straks få melding om det.
- Utføre forvaltningsrevisjon og selskapskontroll etter bestilling frå kontrollutvalet.

Resultata av rekneskapsrevisjonen er rapportert i vår revisjonsmelding datert 12.04.2018.

Denne rapporten gjev ei oppsummering av årets revisjon og knyter ein del merknader til den framlagte årsrekneskapen og årsmeldinga.

Den økonomiske situasjonen

Driftsrekneskapen for 2017 viser eit netto driftsresultat på 48,2 mill. kr, som svarer til 8,9 % av driftsinntektene. Dette er ei reduksjon av netto driftsresultat med 4,1 mill. kr i høve til 2016, då dette utgjorde 52,3 mill. kr eller 9,6 % av driftsinntektene. Budsjettert netto driftsresultat var på 33,3 mill. kr

Hovudårsaka til det gode resultatet er ei auke i høve budsjett på ein rekke inntektspostar som sals- og leigeinntekter med 1,3 mill. kr, skatt og rammetilskot med 2,5 mill. kr, eigedomsskatt med 2,1 mill. kr samt reduserte utgifter til pensjon med ca. 7,6 mill. kr og auka avkastning på dei finansielle omlaupsmidlane med 3,4 mill. kr. Se fleire detaljer i kommunen si årsmelding.

Teknisk berekningsutval har gjennomført berekninger og anbefalt at netto driftsresultat i kommunesektoren minst bør utgjøre 1,75 % av driftsinntektene. Resultatet i Suldal for 2017 ligger vesentleg over dette nivået.

I 2017 er rekneskapen godskrive med ca. 11,6 mill. kr i positivt premieavvik. Tilbakeføring av fjorårets premieavvik er på ca. 7,2 mill. kr, slik at netto premieavvik/amortisering av tidlegare års avvik er positivt med ca. 4,5 mill. kr. Dette påvirkar netto driftsresultat tilsvarande, men er gjort opp med avsetning/bruk av disposisjonsfond slik at det ikkje påvirkar mindreforbruket.

Det kan vere vanskeleg å samanlikne ein kraftkommune som Suldal mot måltalet på 1,75 %, då det er enkelte relativt store postar som inngår i netto driftsresultat, som ein ikkje finn i ein vanleg kommune. Dette gjeld dei inntektsførte konsesjonsavgiftene som skal brukast til særskilte føremål. I 2017 er det motteke ca. 25 mill. kr i konsesjonsavgifter og det er avkastning på fondsmidlane med ca. 1,26 mill. kr. Ca. 6,9 mill. kr er brukt i drift og gitt som tilskot, og ca. 13 mill. kr er overført til investeringsrekneskapen. Det resterande er satt av til fond. Jfr. note 19.

Eigenkapitalen utgjør ved årets utgang 885,9 mill. kr. Det tyder at den eigenkapitalfinansierte delen av egedelane er på ca. 44 %.

Den frie eigenkapitalen i form av disposisjonsfond og rekneskapsmessig mindreforbruk, er på 142,6 mill. kr. Noko av dette er allereie disponert. Det visast elles til fyldig og god omtale i årsmeldinga av både den økonomiske situasjonen og tenestetilbodet.

Kommunens eigenkontroll

Det overordna ansvaret for kontroll og tilsyn i kommunen ligg til kommunestyret, jf. kommune-lova § 76. Administrasjonssjefen skal i samsvar med § 23 sjå til at administrasjonen er gjenstand for tryggande kontroll, og har dermed det operasjonelle ansvaret for at interne styringsprosessar og kontrollar er etablert og at dei fungerer tilfredsstillande.

Kontrollutvalet er dei folkevalde sitt reiskap for kontroll og tilsyn, og utøvar sin kontrollfunksjon via forvaltningsrevisjon og selskapskontroll som utvalet sjølv har bestilt, i tillegg til den lovbestemte rekneskapsrevisjonen. I denne revisjonsrapporten vil resultata av desse kontrollane kort bli oppsummert. Vi vil innleiingsvis peike på at hovudføremålet med revisjonen er å vere kontrollutvalets forlenga arm idet å utøve kontroll og tilsyn. Samstundes er det vår målsetting at våre revisjonsrapportar – enten det er forvaltnings- eller rekneskapsrevisjon – skal vere til nytte for dei folkevalde så vel som administrasjonen.

Den mest sentrale delen av kommunens eigenkontroll er likevel administrasjonens interne kontroll. Denne blir omtalt nedanfor.

Rekneskapsframlegg

Rekneskap og årsmelding er avlagt i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskaps-skikk.

Kommunens årsrekneskap og årsmelding gjer eit oversiktleg bilde av den økonomiske situasjon og drifta.

Rapportering med budsjettoppfølging vart lagt fram for kommunestyret 13.06.2017 (1. tertialrapport) i sak 48/17 og 17.10.2017 (2. tertialrapport) i sak 67/17. Vi har på stikkprøvebasis kontrollert at budsjettvedtak er korrekt registrert og vurdert andre budsjettendringar utan at det er avdekka feil eller avvik.

Rekneskapsrevisjon

Rekneskapsrevisjon består av ei vurdering av interne kontrollrutinar, analysar av rekneskapsinformasjon samt testar av rekneskapsopplysningar på transaksjonsnivå. Vesentlege rutinar i kommunen har blitt gjennomgått og interne kontrollar testa. Inntekter og utgifter er kontrollert på stikkprøvebasis, og alle vesentlege postar i balansen har blitt gjennomgått.

Rekneskapsrevisjonen er utført i samsvar med kommunelova med forskrift og god kommunal rekneskapskikk, inkludert internasjonale revisjonsstandardar – *International Standards on Auditing*.

Vurdering av intern kontroll

Med intern kontroll meinast i denne samanhengen alle aktivitetar som er satt i verk for å sikre at dei fastsette måla blir nådd. Ein sentral føresetnad for at den interne kontrollen skal vere tilfredsstillande, er at den er godt forankra på leiarnivå. Budsjett disiplinen er relativt god. Det er nokon mindre budsjettoverskridingar på 3 av 7 rammeområder. Budsjettoppfølging er eit av de viktigaste styringsinstrumenta ei kommuneleining har, og det er derfor særst viktig at den fungerer tilfredsstillande.

Andre viktige element i den interne kontrollen er at økonomirutinar og fullmakter er kjent i organisasjonen, og at det skapast forståing for betydinga av kontrollar i alle ledd. Oppdaterte rutineoversikter som er lett tilgjengelege, vil etter vårt skjønn bidra til å førebygge både bevisste og tilfældige feil, samstundes som det vil sikre kontinuitet i kontrollarbeidet ved fråvær så vel som utskifting av personell.

Hovudinstrykket er at Suldal kommune i det vesentlegaste har tilfredsstillande rutinar på dei fleste områda, som lønn, kjøp av varer og tenester, inntekter frå brukarbetalingar og overføringar. På enkelte områder er dei sårbare for tap av nøkkelpersonar. Under følgjer oppsummering av dei mest sentrale kontrollane som er gjennomført i 2017.

Lønnsrutinen er gjennomgått utan at det er avdekka vesentlege feil eller manglar.

Ein avstemming av dei oppgåvepliktige ytingane per 31.12.17 synar at kommunen har innrapportert ca. kr 100 000 for lite i tilskot til pensjon. Dette blir korrigert i 2018. Kontroll av rutine for refusjon sjukepengar avdekka ingen feil eller manglar.

Innkjøpsrutinen blir gjennomgått regelmessig av oss i samband med dei terminvise momskompensasjonskrava. Det blir avdekka enkelte feil som blir korrigert før kravet sendes inn. Ein anordningskontroll i årsskiftet avdekka kostnader på ca. kr 752 000 som var bokført på feil år. Kommunen er ikkje innklaga til KOFA (Klageorganet for offentlege anskaffingar) i 2017. Våre stikkprøvekontroller av etterleving av lov om offentlege anskaffingar har heller ikkje avdekka feil eller manglar i rutinane.

Salsrutinar for tekniske avgifter, eigenbetaling pleie og omsorg, foreldrebetaling barnhage, SFO og kulturskule er kontrollert utan at det er avdekka manglande utfakturering. Inntektene synast å vera fullstendige. Leien på omsorgsbustadene har auka meir enn auka i kpi, noko som er i strid med husleigelova.

Det er i løpet av året avsett ca. 3,8 mill. kr til moglege tap på krav. Avsetninga gjeld ei sak om eigedomsskatt. Avsetninga for moglege tap på krav er no på ca. 6,4 mill. kr. Revisjonen anser avsetninga for tilstrekkeleg.

Inntektene frå kino, bowling og annan kultur er på total ca. 1,7 mill. kr mot 1,85 mill. kr året før. Årsaka til reduksjonen er litt lågare besøkstal på kino samt naturlege svingingar i billettinntekter frå andre kulturarrangement. Inntekter frå eigenandelar og sal av materiell ved legekontoret er avstemt mot legesystemet utan at det er avdekka vesentlege avvik.

På *overføringsområdet* er tilskot til lag og foreiningar kontrollert utan at vi har nokre merknader. Utgiftene er omtrent likt budsjett. Rutinane innanfor sosial og barnevern fungerer og tilfredsstillande. Utgifter til sosialhjelp er innanfor budsjett, mens utgifter til barnevern er ca. 1,1 mill. kr over budsjett. Innanfor barnevern er det inngått eit interkommunalt samarbeid med Sauda som vertskommune for ordninga. Ordninga er gjeldande frå september 2017.

Kommunens andel av innbetalt skatt er feil periodisert og har medført at inntekta er kr 312 997 for høg i rekneskapen.

Likvidområdet er gjennomgått. Det er ikkje full arbeidsdeling mellom bankavstemming, bankfullmakt og bokføring. Vi anser allikevel den interne kontroll til å vera tilfredsstillande då alle utbetalingar må stadfestast av minimum 2 personar. Bankavstemmingane blir lagra i systemet, men utført av den same personen. Vi vil anbefale ei rulling av avstemmingane.

Driftsrekneskapen

Driftsrekneskapen er gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk på 14 mill. kr. Inntekter og utgifter, anordningar og bruk av fond er kontrollert dels ved analytiske handlingar, dels ved stikkprøver av detaljtransaksjonar. Avdekka, ikkje korrigererte feil utgjer nå ca. 1,05 mill. kr. Noko vi meiner er innanfor vårt slingringsmonn.

Kommunens sjølvkostområder innanfor vann, avløp feiing, oppmåling, byggesak og arealplanlegging visar eit totalt underskot på ca. 7,9 mill. kr. Det er brukt kr 160 637 frå sjølvkostfond avløp. Alle sjølvkostfond er då brukt opp og det resterande underskotet på ca. 7,8 mill. kr blir då dekkja opp av kommunens frie midlar.

Tilskottet for ressurskrevjande tenester er i rekneskapen estimert til ca. 5,6 mill. kr og innsendt krav er tilnærma likt.

Investeringsrekneskapen

Årets investeringsutgifter er på 104,3 mill. kr mot eit budsjett på 101 mill. kr. Ubrukte lånemiddel utgjer 115,7 mill. kr pr. 31.12.2017 mot 103,6 mill. kr året før. I medhald av kommunelova § 50 kan det berre tas opp lån til tiltak som er ført opp i årets budsjett. Årsaka til dei store ubrukta lånemidla er at opprinneleg budsjett for bruk av lån var på heile 152,8 mill. mens bruk berre blei på 42,3 mill. kr. Budsjettet blei korrigert i desember 2017 i sak 83/17 i kommunestyret.

Det er ført kostnader på enkelte prosjekt utan budsjett. Investeringsbudsjettet er eit *årsbudsjett*, som inneberer at finansieringa av investeringsprosjekter som går over fleire år, må vedtakast på nytt kvart år.

Vår gjennomgang av investeringsrekneskapen har ikkje avdekka vesentlege beløp som etter vår vurdering burde vore ført i driftsrekneskapen. Det er særleg skiljet mellom kva som er vedlike-

hald (som skal først i driftsrekneskapen), og kva som er oppgradering (som skal i investeringsrekneskapen), som kan vere vanskeleg. Det kritiske punktet i denne samanheng, er at det berre er investeringsutgifter som kan finansierast med lån. Alle andre utgifter må dekkast av driftsinntektene.

Kommunen har seld eigedommar for ca. 6 mill. kr. Dei selde eigedommane er fjerna frå kommunens anleggsmodul. Salssummen inngår som ein del av finansieringa i investeringsregnskapet.

Manglande aktiveringar på kr 1 517 000 frå 2015 og kr 142 551 frå 2016 er korrigert i rekneskapen for 2017. Det er aktivert eit gebyr på kr 300 000 knytt til sal av tomt. Dette må fjernast frå anleggsregister og balanse i 2018.

Balansen

Alle vesentlege balansepostar er verifisert per 31.12.2017. Revisjonen bygger i stor grad på kommunens egne avstemmingskontrollar. Det visast til bokføringslova § 11 som krev at alle balansepostar skal vere dokumentert, med mindre dei er ubetydelege.

I høve til kommunens finansreglement skal kursreguleringsfondet vere på minimum 10 % av kommunens plasseringar i finansielle omlaupsmidlar. Kommunen har plassert ca. 114,8 mill. kr, medan kursreguleringsfondet per 31.12.17 var på ca. 11,5 mill. kr. Det er i løpet av året avsett ca. 0,9 mill. kr. Avsetninga er i tråd med finansreglementet.

Forvaltningsrevisjon og selskapskontroll

Kontrollutvalet gjer bestillingar av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll i samsvar med plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2019.

Gjennom året har revisjonen levert eit prosjekt innan pleie og omsorg. Det er også jobba med eit prosjekt om forenkling, forbedring og effektivisering som blir levert på møtet i april.

Vedtak i sentrale organ er gjennomgått i løpet av året.

Attestasjonar

Vi har attestert meirverdiavgiftskompensasjonskrava for seks terminar i 2017. I tillegg har vi attestert rapporteringa av ressurskrevjande tenester, antal psykisk utviklingshemma, fleire spelemiddelrekneskap, tilskot til rusarbeid og tilskot til kompetansehevinge tiltak.

Vi har og undersøkt nokre meirverdiavgifts- og rekneskapspørsmål for kommunen.

Kommunen har uteståande spelemidlar for Gullingen dagsturhytte med kr 177 000 frå 2016, kr 5 mill. kr for Suldal badeanlegg frå 2017 og kr 20 000 i fjellmidlar for Jonstøl bru frå 2015.

Kommunale føretak

Suldal kommune har eit kommunalt føretak – Suldal elverk KF. Årsoverskotet etter skatt for 2017 var på 18,5 mill. kr og eigenkapitalen var på 197,7 mill. kr. Regnskapet blir handsama av styret i elverket den 23.4.2017. Det er rekneskapsført kr 5 mill. i utbytte i 2017 til kommunen.

Økonomisk utruskap

Revisor plikter i samsvar med revisjonsforskrifta § 4 å rapportere økonomisk utruskap til kontrollutvalet med kopi til administrasjonssjefen. Vi har fått melding om ein sak i 2017. Saka er sjekka ut og avslutta utan at det blei avdekka økonomisk utruskap. Ut over det har med ikkje avdekka eller fått melding om at det har vore utført slike handlingar i 2017.

Etisk reglement er vedtatt den 18.06.2013.

Betinga forpliktingar og hendingar etter balansedagen

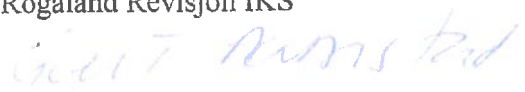
Administrasjonssjef og økonomisjef har gjennom sine underskrifter på fråsegna datert 11.04.2018, stadfesta at vi har fått tilgang til alle opplysningar som er relevante for årsrekneskapen. Det er tvist om to eigedomsskattesakar og det er tatt høgde for at desse kan føre til økonomisk tap for kommunen. Bortsett frå dette er me ikkje kjende med at det skal føreligge forhold med verknad for årsrekneskapen som det ikkje er tilfredsstillande informert om.

Konklusjon – revisjonsmeldinga

Rekneskapen inneheld avdekka ikkje korrigererte feil på ca. 1,05 mill. kr. Bortsett frå dette har me gjennom vår revisjon oppnådd tryggande sikkerheit for at rekneskapen ikkje inneheld vesentlege feil. Gjennomgang av budsjettoppfølging, årsrapport og bokføringsrutinar har heller ikkje avdekka vesentlege avvik. Vi gjev derfor ei revisjonsmelding med positive konklusjonar på alle disse områda.

Kontrollutvalet har etter kontrollutvalsforskrifta § 8 ansvaret for å sjå etter at dei merknader revisor har gjort, blir følgde opp. Dette gjeld likevel ikkje merknader om betring og effektivisering av normal drift. For 2017 er det ikkje avdekka forhold som kontrollutvalet plikter å følgje opp.

Med helsing
Rogaland Revisjon IKS

Cicel T. Aarrestad
Revisjonsdirektør/
statsautorisert revisor

Tore Kristensen
Registrert revisor

Kopi:
Administrasjonssjefen i Suldal kommune

Rekneskapskjema 1A1B

Rekneskapskjema 1A

Rekneskap 2017: Budsjett (R) 2017: Budsjett (O) 2017: Rekneskap 2016:

Skatt på inntekt og formue	95 375 128	93 800 000	93 800 000	93 741 247
Ordinært rammetilskot	112 856 331	111 907 000	112 907 000	112 779 548
Skatt på eigedom	107 908 715	105 800 000	102 800 000	118 682 667
Andre direkte eller indirekte skatter	75 336 447	70 950 112	68 946 000	72 228 583
Andre generelle statstilskot	23 709 519	24 693 515	20 905 000	19 999 222
Sum frie disponible inntekter	415 186 139	407 150 627	399 358 000	417 431 267
Renteinntekter og utbytte	12 673 906	13 119 000	11 875 000	12 264 101
Gevinst finansielle verktøy	4 870 371	1 500 000	1 500 000	5 909 316
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgif	5 178 820	8 500 373	8 702 000	4 719 454
Tap finansielle verktøy	1 654 723	-00	-00	2 159 993
Avdrag på lån	19 631 600	18 322 000	18 322 000	15 824 750
Netto finansinntekter/-utgifter	-8 920 866	-12 203 373	-13 649 000	-4 530 781
Til dekning av tidligere års rekneskapsmessige	-00	-00	-00	-00
Til ubundne avsetninger	56 123 541	56 115 213	4 883 604	50 373 434
Til bundne avsetninger	23 230 341	23 248 628	2 350 000	8 265 309
Bruk av tidligere års rekneskapsmessige mindr	22 119 976	22 119 976	-00	18 758 521
Bruk av ubundne avsetninger	28 320 136	29 340 134	9 902 412	17 878 698
Bruk av bundne avsetninger	9 196 738	9 231 504	3 754 867	9 866 677
Netto avsetninger	-19 717 032	-18 672 227	6 423 675	-12 134 847
Overført til investeringsrekneskapet	14 501 067	14 623 491	15 152 067	18 033 700
Til fordeling drift	372 047 174	361 651 536	376 980 608	382 731 939
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	358 076 083	361 651 536	376 980 608	360 611 964
Rekneskapsmessig meirforbruk/mindreforb	13 971 091	-00	-00	22 119 976

Rekneskapskjema 1B

Rammeområde formannskapet

Formannskapet utgifter	54 684 352	54 472 708	72 120 141	71 969 949
Formannskapet inntekter	-3 450 967	-1 718 180	-1 560 577	-11 343 739
Netto driftsramme	51 233 385	52 754 528	70 559 564	60 626 210

Rammeområde levekår

Levekårsutvalet utgifter	247 831	441 204	441 204	329 522 599
Levekårsutvalet inntekter			-00	-88 726 209
Netto driftsramme	247 831	441 204	441 204	240 796 390

Rammeområde Oppvekst

Oppvekst utgifter	123 279 753	119 760 790	107 934 171	
Oppvekst inntekter	-23 375 958	-19 317 992	-9 157 826	
Netto driftsramme	99 903 795	100 442 798	98 776 345	

Rammeområde Omsorg

Omsorg utgifter	129 525 775	129 384 722	121 807 874	
Omsorg inntekter	-25 932 721	-25 251 415	-19 566 485	
Netto driftsramme	103 593 054	104 133 307	102 241 389	

Rammeområde Helse				
Helse utgifter	30 750 079	28 541 071	25 003 185	
Helse inntekter	-10 270 490	-8 827 623	-6 817 473	
Netto driftsramme	20 479 589	19 713 448	18 185 712	
Rammeområde Barnevern				
Barnevern utgifter	12 187 057	10 716 968	9 723 875	
Barnevern inntekter	-1 656 151	-1 458 107	-1 197 000	
Netto driftsramme	10 530 906	9 258 861	8 526 875	
Rammeområde NAV				
NAV utgifter	5 799 482	6 953 213	6 974 097	
NAV inntekter	-894 788	-1 515 430	-893 000	
Netto driftsramme	4 904 694	5 437 783	6 081 097	
Rammeområde Kultur				
Kultur utgifter	19 013 071	17 923 405	17 153 849	
Kultur inntekter	-4 700 945	-3 123 000	-2 578 869	
Netto driftsramme	14 312 126	14 800 405	14 574 980	
Rammeområde Introsenteret i Suldal				
Introsenteret utgifter	23 676 293	22 595 104	20 642 544	
Introsenteret inntekter	-26 678 192	-24 752 444	-21 420 479	
Netto driftsramme	-3 001 899	-2 157 340	-777 935	
Rammeområde LMT-utvalet				
LMT-utvalet utgifter	75 802 860	68 791 483	62 082 255	76 012 344
LMT-utvalet inntekter	-30 777 546	-22 017 295	-21 510 520	-32 770 696
Netto driftsramme	45 025 313	46 774 188	40 571 735	43 241 648
Rammeområde prosjekt				
Prosjekt integrering av flyktninger *	23 053 715	22 208 515	19 220 000	19 075 788
Utbetringstilskot	800 000	855 000	55 000	-00
Sal av konsesjonskraft, netto	-15 401 745	-15 483 956	-9 075 358	-11 785 476
Netto næringsfondet	-3 132 206	-3 132 205	2 000 000	2 113 236
Netto sosiallån	-52 322	5 000		183 486
Amortisering Rogaland Fylke	-900 000	-900 000	-900 000	-900 000
Eigedomsskatt Hjelmeland	6 479 846	6 500 000	6 500 000	7 260 682
Netto driftsramme prosjekt	10 847 288	10 052 354	17 799 642	15 947 716
Netto driftsramme	358 076 083	361 651 536	376 980 608	360 611 964
Sum fordelt	358 076 083	361 651 536	376 980 608	360 611 964

Rekneskapskjema 2A2B

Rekneskapskjema 2A	Rekneskap 2017:	Budsjett (R) 2017:	Budsjett (O) 2017:	Rekneskap 2016:
Investeringer i anleggsmidler	104 350 740	101 015 658	205 490 000	79 282 998
Utlån og forskutteringer	3 885 151	5 000 000	5 000 000	6 112 794
Kjøp av aksjer og andeler	1 726 465	1 726 000	3 300 000	1 397 026
Avsetninger	-00	-00	-00	469 424
Avdrag på lån	1 305 035	795 000	795 000	1 690 000
Årets finansierungsbehov	111 267 391	108 536 658	214 585 000	88 952 242
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	-42 346 238	-53 116 823	-152 759 000	-9 837 791
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-6 057 488	-2 960 818	-4 000 000	-8 704 991
Kompensasjon for merverdiavgift	-16 480 691	-13 880 351	-29 429 000	-8 351 101
Tilskot til investeringer	-5 814 708	-00	-00	-00
Mottekne avdrag på utlån og refusj	-2 761 721	-795 000	-9 245 000	-4 741 658
Andre inntekter	-145 237	-00	-00	-7 000
Sum ekstern finansiering	-73 606 082	-70 752 992	-195 433 000	-31 642 542
Overført fra driftsrekneskapet	-14 501 067	-14 623 424	-15 152 000	-18 033 700
Bruk av avsetninger	-23 160 242	-23 160 242	-4 000 000	-39 276 000
Sum finansiering	-111 267 391	-108 536 658	-214 585 000	-88 952 242
Udekket/udisponert	-00	-00	-00	-00
Rekneskapskjema 2B - investeri				
Formannskapet	104 350 740	101 015 658	205 490 000	5 533 759
Levekårsutvalet	-00	-00	-00	7 262
LMT-utvalet	-00	-00	-00	73 741 976
Sum investeringer i anleggsmidle	104 350 740	101 015 658	205 490 000	79 282 998

HOVUDOVERSIKT DRIFTSREKNESKAP

13. april 2018

Tekst	Rekneskap	Budsjett	Rekneskap f år
Driftsinntekter			
Bruker betalinger	-16 250 089,08	-16 219 488	-15 290 577,57
Andre Salgs og leieinntekter	-27 332 260,31	-26 059 382	-28 672 769,42
Refusjonar	-64 027 455,26	-45 307 122	-67 802 031,41
Rammetilskot frå staten	-112 856 330,59	-111 907 000	-112 779 548,00
Andre statlige tilskot	-23 709 519,00	-24 693 515	-19 999 221,50
Andre overføringar	-17 515 550,09	-17 445 550	-13 465 694,79
Inntekts- og formueskatt	-95 375 127,62	-93 800 000	-93 741 247,04
Eigedomsskatt	-107 908 714,89	-105 800 000	-118 682 667,01
Andre direkte og indirekte skattar	-75 336 447,00	-70 950 112	-72 228 583,00
Sum driftsinntekter	-540 311 493,84	-512 182 169	-542 662 339,74
Driftsutgifter			
Lønsumgifter	278 151 521,61	276 162 849	271 071 626,42
Sosiale utgifter	64 866 061,26	72 491 000	68 539 479,46
Kjøp av varer og tj. Som inngår i prod.	82 803 908,05	78 618 469	83 185 809,92
Kjøp av varer og tj som erstatter prod.	15 406 524,98	14 539 503	18 110 264,86
Overføringar	51 115 662,65	32 908 435	46 173 392,20
Avskrivningar	35 938 474,52	35 938 474	31 463 468,00
Fordelte utgifter	-2 932 713,30	-1 804 973	-2 859 259,11
Sum driftsutgifter	525 349 439,77	508 853 757	515 684 781,75
Driftsresultat	-14 962 054,07	-3 328 412	-26 977 557,99
Finansinntekter			
Renteinntekter og utbytte	-12 673 906,03	-13 119 000	-12 264 100,88
Gevinst finansielle instrument	-4 870 370,88	-1 500 000	-5 909 316,16
Mottekne avdrag på utlån	-9 097 414,61	-7 424 205	-3 988 337,72
Sum eksterne finansinntekter	-26 641 691,52	-22 043 205	-22 161 754,76
Finansutgifter			
Renteutgifter og låneomkostningar	5 178 819,60	8 500 373	4 719 454,23
Tap finansielle instrument	1 654 723,24	-00	2 159 993,40
Avdrag på lån	19 631 600,00	18 322 000	15 824 750,00
Sosial og næringsutlån	2 887 886,86	1 192 000	5 610 060,14
Sum Eksterne finansutgifter	29 353 029,70	28 014 373	28 314 257,77
Resultat ekst. finanstransaksjonar	2 711 338,18	5 971 168	6 152 503,01
Motpost avskrivningar	-35 938 474,52	-35 938 474	-31 463 468,00
Netto driftsresultat	-48 189 190,41	-33 295 718	-52 288 522,98
Interne finanstransaksjonar			
Bruk av udisponert fra tidligere år	-22 119 975,64	-22 119 976	-18 758 520,91
Bruk av disposisjonsfond	-28 320 135,83	-29 340 134	-17 878 698,00
Bruk av bundne fond	-9 196 737,90	-9 231 504	-9 866 676,98
Bruk av likviditetsreserven			0,00
Sum bruk av avsetjingar	-59 636 849,37	-60 691 614	-46 503 895,89
Overført til inv rekneskapet	14 501 067,00	14 623 491	18 033 700,00
Avsett til dekning frå tidligere år	0,00	-00	0,00
Avsett til disposisjonsfond	56 123 540,60	56 115 213	50 373 434,49
Avsett til bundne fond	23 230 341,08	23 248 628	8 265 308,74
Avsett til likviditetsreserven			0,00
Sum avsetjingar	93 854 948,68	93 987 332	76 672 442,23
Udisponert over-/underskot	-13 971 091,10	-00	-22 119 975,64

HOVUDOVERSIKT INVESTERING

13. april 2018

Tekst	Rekneskap	Budsjett	Rekneskap f år
HOVUDOVERSIKT			
Inntekter			
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-6 057 488,40	-2 960 818	-5 953 182,27
Andre salgsinntekter	-145 236,72	-00	-7 000,00
Refusjonar	-1 347 805,60	-00	-4 110 914,40
Kompensasjon for meirverdiavgift	-16 480 690,55	-13 880 351	-8 351 101,39
Statlige overføringer	0,00	-00	0,00
Andre overføringer	-5 814 707,51	-00	0,00
Renteinntekter og utbytte	0,00	-00	0,00
Sum Inntekter	-29 845 928,78	-16 841 169	-18 422 198,06
Utgifter			
Lønsutgifter	689 170,36	-00	673 124,45
Sosiale utgifter	339 576,91	-00	275 559,13
Varer og tjenester i komm.eigenprod	87 784 280,36	100 796 364	70 878 772,04
Kjøp av tjenester som erstattar eigenprod.	0,00	-00	0,00
Overføringer	16 578 707,36	219 294	8 351 101,39
Renteutgifter og omkostningar	0,00	-00	0,00
Fordelte utgifter	-1 040 995,27	-00	-895 559,12
Sum Utgifter	104 350 739,72	101 015 658	79 282 997,89
Finanstransaksjonar			
Avdrag på lån	1 305 035,13	795 000	469 423,93
Utlån	3 885 151,26	5 000 000	6 112 794,00
Aksjekjøp	1 726 465,00	1 726 000	1 397 026,00
Avsett til ubundne investeringsfond	0,00	-00	1 690 000,00
Dekning av tidlegare års udekka	0,00	-00	0,00
Avsett til bundne fond	0,00	-00	0,00
Avsett til likviditetsreserven			0,00
Sum Finanstransaksjonar	6 916 651,39	7 521 000	9 669 243,93
Finansieringsbehov	81 421 462,33	91 695 489	70 530 043,76
Dekka slik :			
Bruk av lån	-42 346 238,45	-53 116 823	-9 837 790,69
Salg av aksjer	0,00	-00	-2 751 809,04
Mottekne avdrag	-1 413 915,24	-795 000	-630 744,03
Overført frå driftsrekneskapet	-14 501 067,00	-14 623 424	-18 033 700,00
Bruk av disposisjonsfond	-23 160 241,64	-23 160 242	-37 586 000,00
Bruk av ubundne investeringsfond	0,00	-00	-1 690 000,00
Bruk av bundne fond	0,00	-00	0,00
Bruk av likviditetsreserve	0,00		0,00
Udekka	0,00	-00	0,00
Sum finansiering	-81 421 462,33	-91 695 489	-70 530 043,76

HOVEDOVERSIKT BALANSE

Tekst	Rekneskap 2017:	Andel	Rekneskap 2016	Andel
HOVEDOVERSIKT BALANSEREKNESEKAP				
(Eiğedelar, Gjeld og Eiğenkapital)				
EIGEDELAR				
ANLEGGSMIDLAR	1 617 238 543,27	80	1 510 558 577,13	80
Fast eiğendommer og anlegg	892 172 385,55	55	832 101 567,41	55
Utstyr, maskinar og transportmidlar	19 431 914,75	1	20 319 609,85	1
Utlån	51 043 742,97	3	54 881 735,87	4
Pensjonsmidlar	629 190 661,00	39	579 582 290,00	38
Aksjar og andelar	25 399 839,00	2	23 673 374,00	2
OMLØPSMIDLAR	404 275 630,12	20	375 820 254,57	20
Premieavvik	11 633 212,00	3	7 185 191,00	2
Kortsiktige fordringar	23 208 709,47	6	39 333 413,36	10
Aksjar og andelar	28 171 100,67	7	26 556 112,16	7
Sertifikatar	0,00	-	0,00	-
Obliqasjonar	86 646 089,39	21	80 498 676,89	21
Kasse, postqiro, bankinnskot	254 616 518,59	63	222 246 861,16	59
SUM EIGEDELAR (linje 1+3)	2 021 514 173,39	100	1 886 378 831,70	100
EIGENKAPITAL				
BOKFØRT EIGENKAPITAL	-885 923 725,87	44	-810 904 047,28	43
Disposisjonsfond	-128 642 473,60	15	-123 999 310,47	15
Bundne Driftsfond	-56 442 558,12	6	-42 408 954,94	5
Ubundne investeringsfond	-1 798 365,80	0	-1 798 365,80	0
Bundne investeringsfond	-31 971,00	0	-31 971,00	0
Rekneskapsmessige mindreforbruk	-13 971 091,10	2	-22 119 975,64	3
Rekneskapsmessige meirforbruk	0,00	-	0,00	-
Udekka	0,00	-	0,00	-
Likviditetsreserve	0,00	-	0,00	-
Kapitalkonto	-689 653 680,27	78	-625 161 883,45	77
Prinsippavvik	4 616 414,02	1	4 616 414,02	-1
GJELD	-1 051 082 830,87	52	-996 748 900,00	53
LANGSIKTIG GJELD	-1 051 082 830,87	52	-996 748 900,00	53
Pensjonsforplikting	-718 903 705,00	68	-698 125 139,00	70
Ihendehavarobliqasjonar	0,00	-	0,00	-
Sertifikatlån	0,00	-	0,00	-
Andre lån	-332 179 125,87	32	-298 623 761,00	30
KORTSIKTIG GJELD	-84 507 616,65	4	-78 725 884,42	4
Kassakreditt	0,00	-	0,00	-
Anna kortsiktig gjeld	-84 507 616,65	100	-78 725 884,42	100
Premieavvik	0,00	-	0,00	-
SUM GJELD OG BOKFØRT EIGENKAPITAL	-2 021 514 173,39	100	-1 886 378 831,70	100
MEMORIAKONTO				
Ubrukte låmemidlar	115 714 435,03		103 568 673,48	
Andre memoriakonti			0,00	
Motkonto for memoriakonti	-115 714 435,03		-103 568 673,48	

Sand 15.02.2018

Øyvind Valen
rådmann

Arnfinn Gundersen
kommunekasserar

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	26.04.18	09/18

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

PERSONVERNLOVA – KONSEKVENSA FOR KOMMUNEN

Saksvedlegg: «Nye personvernregler frå 2018. Kva betyr det for din virksomhet» Datatilsynet

Bakgrunn:

EU sin personvernforordning, General Data Protection Regulation (GDPR), vil tre i kraft for alle medlemsstatar i EU, også for Norge, truleg i løpet av 2018. Dette vil medføre ei rekkje endringar i norsk personvernlovgjeving. Datatilsynet har laga ei punktliste som viser kva dei nye personvernreglene kan bety for verksemda. Meir informasjon er å finne i denne lenka: <https://www.datatilsynet.no/regelverk-og-skjema/nye-personvernregler/>

Saksorientering:

Sekretariatet har delteke på konferansar/samlingar om den nye personvernlova, og har i den samanheng fanga opp ein del problemstillingar som det kan vere fornuftig at kontrollutvalet tek opp med rådmannen, for å forsikre seg om at kommunen er i gang med naudsyste tilpassingar.

Sekretariatet har formulert følgjande spørsmål som det kan vera aktuelt å be rådmannen svara på:

1. *Er det peika ut nokon som jobbar med ny personvernlov?*
2. *Er det laga protokoll som viser kva som er samla inn av personopplysningar?*
3. *Er det inngått databehandlaravtalar, og er desse oppdatert?*
4. *Er det oppretta personvernombod/rådgjevar?*
5. *Er personvernerklæringa oppdatert?*
6. *Er det innebygd personvern i kommunen sine datasystem?*
7. *Er det vurdert å få vennlegsinna hackere til å testa datasystema?*

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

Suldal kontrollutval ber rådmannen svara skiftleg på spørsmåla om status for arbeidet med ny personvernlov til neste møte, samt deltar i møtet for å kunne utdjupe svara.

Aksdal, 19.04.18

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

Nye personvernregler fra 2018. Hva betyr det for din virksomhet?

Hva blir nytt?

1

Alle norske virksomheter får nye plikter

Alle virksomheter må sette seg inn i den nye lovgivningen og finne ut hvilke nye plikter som gjelder dem. Ledelsen må sørge for å få på plass rutiner for å overholde de nye pliktene. Alle ansatte må følge de nye rutinene når reglene trer i kraft.

2

Alle skal ha en forståelig personvern-erklæring

Informasjon om hvordan din virksomhet behandler personopplysninger skal være lett tilgjengelig og skrevet på en forståelig måte. Det nye lovverket stiller strengere krav til informasjonens form og innhold enn dagens lovgivning. All informasjon som gis til barn, skal tilpasses barnas forståelsesnivå.

3

Alle skal vurdere risiko og personvernkonsekvenser

Dersom et tiltak utgjør en stor risiko for personvernet, må virksomheten også utrede hvilke personvernkonsekvenser det kan ha. Hvis utredningen viser at risikoen er stor og dere selv ikke kan redusere den, skal Datatilsynet involveres i forhåndsdrøftelser.

4

Alle skal bygge personvern inn i nye løsninger

De nye reglene stiller krav til at nye tiltak og systemer skal utarbeides på en mest mulig personvernvennlig måte. Dette kalles innebygd personvern. Den mest personvernvennlige innstillingen skal være standard i alle systemer.

5

Mange virksomheter må opprette personvernombud

Alle offentlige og mange private virksomheter skal opprette personvernombud. Et personvernombud er virksomhetens personvernekspert, og et bindeledd mellom ledelsen, de registrerte og Datatilsynet. Ombudet kan være en ansatt eller en profesjonell tredjepart.

6

Reglene gjelder også virksomheter utenfor Europa

Virksomheter som holder til utenfor

Europa må også følge forordningen, dersom de tilbyr varer eller tjenester til borgere i et EU- eller EØS-land. Dette gjelder også om de ikke direkte tilbyr tjenester, men kartlegger adferden til europeiske borgere på nett. De som er etablert i flere land i Europa, skal bare trenge å snakke med personvernmyndighetene i det landet der de har sitt europeiske hovedkvarter.

7

Alle databehandlere får nye plikter

Databehandlere er virksomheter som behandler personopplysninger på oppdrag fra den ansvarlige virksomheten. Ofte er det snakk om leverandører av IT-tjenester. De nye reglene pålegger databehandlere å ha rutiner for innsamling og bruk av personopplysninger. Databehandlere skal også si ifra til oppdragsgiveren sin hvis de får instruksjoner som er i strid med loven. Oppdragsgiver skal også godkjenne databehandlers underleverandører. Databehandlere kan også bli holdt økonomisk ansvarlig sammen med oppdragsgiver.

8

Alle bør samarbeide i egne nettverk og følge bransjenormer

De nye reglene oppmuntrer til sektorvis utforming av retningslinjer og bransjenormer. Om dere følger bransjenormer, vil dere ha de viktigste rutinene på plass. Datatilsynet skal godkjenne bransjenormene.

9

Alle får nye krav til avvikshåndtering

Reglene for håndtering av sikkerhetsbrudd blir strengere. Forordningen stiller krav til når det skal varsles, hva varselet skal inneholde og hvem som skal varsles. Kort sagt skal man si fra raskere og oftere enn man gjør i dag.

10

Alle må kunne oppfylle borgernes nye rettigheter

Den enkeltes rett til å kreve at hans eller hennes personopplysninger slettes blir styrket. Dette kalles «retten til å bli glemt». Norske og europeiske borgere vil blant annet kunne kreve å ta med seg personopplysningene sine fra en leverandør til en annen i et vanlig brukt filformat. Dette kalles «dataportabilitet». De kan også motsette seg profilering. Alle henvendelser fra borgere skal besvares innen en måned.

Hva bør dere gjøre nå?

1

Ha oversikt over hvilke personopplysninger dere behandler

Alle virksomheter som samler inn eller bruker personopplysninger skal ha oversikt over hvilke personopplysninger det er snakk om, hvor de kommer fra og hva som er det rettslige grunnlaget for behandlingen. Sørg for å ha en slik oversikt. Det er et krav som gjelder også etter dagens lov.

2

Sørg for å oppfylle dagens lovkrav

Overgangen til de nye reglene blir lettere om dere etterlever kravene i personopplysningsloven, som gjelder i Norge i dag. Har dere gode rutiner for internkontroll som fungerer etter hensikten og er kjent i organisasjonen, er det lettere å få oversikt over hva dere må endre.

3

Sett dere inn i det nye regelverket

Dere finner forordningsteksten på Datatilsynets nettsider. Der fyller vi også på med artikler om de nye reglene etter hvert som vi utarbeider dem.

4

Lag rutiner for å følge de nye reglene

Gå gjennom rutinene dere har for behandling av personopplysninger. Oppdater dem etter nytt regelverk der det trengs. Dokumenter de nye rutinene, og legg en plan for nødvendige endringer. Er systemene deres laget for å ivareta kravet til innebygd personvern, dataportabilitet og personvern som standardinnstilling? Klarer dere å fange opp og besvare henvendelser fra borgerne innen én måned? Endringer i systemer og rutiner tar tid. Begynn allerede nå!

datatilsynet.no/forordning

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	26.04.18	10/18

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 26.04.18

8. Statusoversikt pr. april 2018
9. Kst-vedtak 22.03.18, sak 10/18 og 15/18
10. Tilbakemelding frå NKRF-konferansen i februar – v/Berit Myrland
11. Kontrollrapport 2017 vedkomande skatteoppkrevjaren for Suldal kommune
12. Protokoll frå representantskapsmøte 18.04.18 – IKA IKS
13. Representantskapsmøte 23.04.18 – Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS
14. Representantskapsmøte 25.04.18 - Ryfylke Miljøverk IKS
15. Representantskapsmøte 20.04.18 – Haugaland Vekst IKS
16. eINFO 1/18 – Redegjørelse for likestilling mv. i årsberetningen
17. Kommunal Rapport 05.02.18 – Bernt svarar: Teieplikt og lukka møte
18. NKRF- veileder «God skikk og praksis for kontrollutvalgssekretariatene»– på høyring (IM)
19. FKT - veileder «Hva kan kontrollutvalgene forvente av oppgaveutførelse og kompetanse fra sekretariatene» er klår – vert presentert på FKT-konferansen (IM)
20. NKRF – framlegget til ny kommunelov bidrar til styrka eigenkontroll

Saksorientering:

Sakene blir lagde fram for kontrollutvalet til orientering.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsakene 8 – 20 blir tatt til orientering.

Aksdal, 19.04.18

Odd Gunnar Høie

Seniorrådgjevar/utvalssekretær

Kontrollutvalet - statusoversikt april 2018

Saker frå bestilling til handsaming i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
Oppfølging av politiske vedtak	09.11.17	200 timar	Under utarbeiding	September 2018	
Selskapskontroller					

Saker under politisk handsaming eller til oppfølging i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i KST	Planlagt oppfølging	Merknader
Forenkling, forbedring og effektivisering	25.04.17	26.04.18			200 timar

Avslutta prosjekt

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i KST	Følgd opp i KU/KST	Merknader
Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019	23.09.15	26.04.16	14.06.16		
Plan for selskapskontroll 2016-2019	23.09.15	15.09.16	18.10.16		
Barnevernet i Suldal	14.11.12	23.05.13	18.06.13	13.02.14	
Styring av byggeprosjekt	14.11.12/ 25.04.13	21.11.13	04.02.14	11.02.15/ 19.05.15	
Arbeidsgjevarrolla	21.11.13	19.06.14	09.09.14	29.04.15/ 19.05.15	
Plan- og byggesaker	19.06.14	11.02.15	17.03.15	28.01.16	
Legetenesta i Suldal kommune	11.02.15	23.09.15	03.11.15	15.09.16/ 13.12.16	
Pleie og omsorg	15.09.16	16.02.17	21.03.17	01.02.18/ 22.03.18	
Selskapskontroller					

Møteprotokoll for Kommunestyret

Møtedato: 22.03.2018
Møtestad: Kommunehuset
Møtetid: 18:00 - 20:00

Møtedeltakarar	Parti
Henrik Halsne	AP
Kari Vaage Gjuvsland	AP
Klara Holmestad Nerheim	AP
Rainer Speth	H
Sverre Underbakke	H
Jarle Haugslund	KRF
Svanhild Løge Skålheim	KRF
Albrigt Stokka	SP
Berit J. Haugslund	SP
Elisabeth Bjørkhaug	SP
Endre Kvæstad	SP
Gerd Helen Bø	SP
Magne Langeland	SP
Ola Jelsa	SP
Heine Mo Willig	SV
Tone Mari Sand	SV
Nils Bjarne Vold	V
Nina Østebø	V

Forfall meldt frå følgjande	Parti
Eskil Nerheim	V

Følgjande varamedlemmar møtte	Parti
Bjarne Bråtveit	V

Ugildskap	SaksID	Vara
Rainer Speth	013/18	
Elisabeth Bjørkhaug	014/18	

Andre:
Rådmann, kommunalsjefar

Møtesekretær:
Turid Vaage

SAK 10/18 - Meldinger

Handsaming:

1. Oversending av vedtak i kontrollutvalet - Innkjøpssak. Skriv var sendt ut. Til vitande.
2. Melding om vedtak i styret for Ryfylkefondet. Skriv var sendt ut. Til vitande.
3. Møtebok for Ryfylkerådet 01.02.2018. Skriv var sendt ut. Til vitande.
4. Eigedomsskatt fram mot år 2025. Skriv var sendt ut. Til vitande.
5. Årsmelding 2017 kontrollutvalet. Skriv var sendt ut. Til vitande.
6. Orientering om regnskapsavslutning ved rådmann. Til vitande.

K- 010/18 Vedtak:

Jf kvart punkt.

011/18: Framlegg til detaljregulering for Kjølvikstølen hyttefelt- Slutthandsaming

Rådmannen si innstilling

Suldal kommune viser til rådmannen si innstilling og vil i medhald av § 12-12 i plan- og bygningslova godkjenne framlegg til detaljplan for Kjølvikstølen hyttefelt.

13.03.2018 Utval for landbruk, miljø og teknikk (LMT-utvalet)

Handsaming:

Røysteresultat:

Samrøystes vedtak i samsvar med innstillinga.

LMT- 033/18 Vedtak:

Suldal kommune viser til rådmannen si innstilling og vil i medhald av § 12-12 i plan- og bygningslova godkjenne framlegg til detaljplan for Kjølvikstølen hyttefelt.

22.03.2018 Kommunestyret

Handsaming:

Røysteresultat:

Samrøystes vedtak i samsvar med innstilling

K- 011/18 Vedtak:

Suldal kommune viser til rådmannen si innstilling og vil i medhald av § 12-12 i plan- og bygningslova godkjenne framlegg til detaljplan for Kjølvikstølen hyttefelt.

LEV- 029/18 Vedtak:

Rapporten blir teken til vitande slik han ligg føre.

22.03.2018 Kommunestyret**Inhabile personar:**

Elisabeth Bjørkhaug

Handsaming:

Elisabeth Bjørkhaug er ugild som sakshandsamar i saka.

Røysteresultat:

Samrøystes vedtak i samsvar med innstilling

K- 014/18 Vedtak:

Rapporten blir teken til vitande slik han ligg føre.

015/18: Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport - "Pleie og omsorg"**Kontrollutvalet si innstilling**

Suldal kommunestyre tar rådmannen si tilbakemelding om oppfølging av rapporten om

«Pleie- og omsorg» til orientering.

22.03.2018 Kommunestyret**Handsaming:****Røysteresultat:**

Samrøystes vedtak i samsvar med innstilling

K- 015/18 Vedtak:

Suldal kommunestyre tar rådmannen si tilbakemelding om oppfølging av rapporten om

«Pleie- og omsorg» til orientering.

Onsdag 7. februar

Møteleder: Daglig leder **Rune Tokle**, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

Registrering og kaffe + noe å bite i / utstilling

Velkommen

► Daglig leder **Rune Tokle**, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

Åpning

► Stortingsrepresentant **Karin Andersen** (SV), leder av Stortingets kommunal- og forvaltningskomite

DIGITALISERING

En tilstandsrapport fra digitaliseringen i kommune-Norge

► **Elin Wikmark Darell**, leder av Værnesregionen IT

Digitaliseringsstrategi i kommune-Norge

► **Line Richardsen**, avdelingsdirektør for digitalisering i KS

Lunsj

Innovasjonsbyen Bergen

► **Dag Inge Ulstein** (KrF), byråd for finans og innovasjon i Bergen kommune

Pause / utstilling

Hvordan kan den etiske standarden som lages for kommunene bistå kommuneledelsen og kontrollutvalgene?

► **Tina Søreide**, professor ved NHH

Pause / utstilling

Kontrollutvalgets rolle i undersøkelsen av byggesaksbehandling i Tjøme kommune

► **Dag Erichsrud** (H), leder av kontrollutvalget i Tjøme kommune

Pause / utstilling

Hvordan kan en offentlig eier sikre seg bedre mot korrupsjon og svart arbeid?

► **Geir Lippestad**, Advokat i Advokatfirmaet Lippestad

Middag

- på vakt for fellesskapets verdier

Torsdag 8. februar

Møteleder: Daglig leder **Mona Moengen**, Romerike kontrollutvalgssekretariat IKS (Rokus)
og leder av NKRFs kontrollutvalgskomite

Er den nye personopplysningsloven svaret på de teknologiske utfordringene vi møter de neste årene?

► **Bjørn Erik Thon**, direktør i Datatilsynet

Pause / utstilling

Kriminelle bygger Norge

► **Einar Haakaas**, journalist og forfatter av boka "Svartmaling. Kriminelle bygger Norge"

Pause / utstilling

Etikk i en ny mediehverdag

► **Per Arne Kalbakk**, NRKs etikkredaktør

Omdømme, varsling og kontroll – et skråblikk

► **Harald Stanghelle**, redaktør i Aftenposten

Lunsj

– på vakt for fellesskapets verdier

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 13.02.18
Journalført: 18/607094
Arkivkode: 232

Datoen vår
13.02.2018
800 80 000
Skatteetaten.no

Datoen din
Referansen din
Referansen vår
2017/24572

Sakshandsamar
Frode Kristiansen
Telefon
97724008
Postadresse
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Kommunestyret i Suldal kommune
Eidsvegen 7
4230 SAND

Kontrollrapport 2017 vedkomande skatteoppkrevjaren for Suldal kommune

1. Generelt om fagleg styring og kontroll av skatteoppkrevjaren

Skatteoppkrevjaren sitt ansvar og mynde følger av skattebetalingslova og "Instruks for skatteoppkrevjarar" av 8. april 2014.

Skattekontoret har fagleg ansvar og instruksjonsmakt overfor skatteoppkrevjarane. Det betyr at skattekontoret:

- pliktar å gje rettleiing og bistand i faglege spørsmål
- gjennom mål- og resultatstyring søker å leggje til rette for best mogeleg resultat
- utfører kontroll av skatteoppkrevjaren

Grunnlaget for skattekontoret sin styring av skatteoppkrevjarane er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkreverne" av 1. januar 2014. Grunnlaget for skattekontoret sin kontroll av skatteoppkrevjarane er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkreverne" av 1. februar 2011.

Føremålet med kontrollen er å avklare:

- om skatteoppkrevjaren har ein tilfredsstillande internkontroll for utføringa av sine gjeremål
- om føring av rekneskapen, rapportering og avlegging av årsrapporten og årsrekneskapen samsvarar med gjeldande regelverk
- om utføringa av innkrevjingsarbeidet og oppfygging av restansane samsvarar med gjeldande regelverk
- om utføringa av arbeidsgjevarkontrollen samsvarar med gjeldande regelverk

2. Om skatteoppkrevjaren

Sum årsverk i samsvar med skatteoppkrevjaren sine årsrapportar:

Tal årsverk 2017	Tal årsverk 2016	Tal årsverk 2015
1,3	1,3	1,3

3. Måloppnåing

Skatte- og avgiftsinngang

Skatteoppkrevjaren sin frist for avlegging av årsrekneskapen og årsrapporten er 20. januar 2018. Skattekontoret har motteke rekneskapen innan fastsett frist.

Årsrekneskapen for Suldal kommune viser per 31. desember 2017 ein skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorane (etter frådrag for avsetjing til margin) på kr 577 279 072 og uteståande restansar² på kr 2 532 745, av dette krav stilla på vent kr 266 982.

Innkrevjingsresultat

Tabellen viser innkrevjingsresultata per 31. desember 2017 for Suldal kommune.

	Resultatkrav 2017 (i %)	Innbetalt av sum krav 2017 (i %)	Innbetalt av sum krav 2016 (i %)	Innbetalt av sum krav for regionen 2017 (i %)
Restskatt personlege skattytarar 2015	96,3	97,7	98,8	95,8
Arbeidsgjevaravgift 2016	99,8	100,0	100,0	99,9
Forskotskatt personlege skattytarar 2016	99,0	99,9	99,9	99,6
Forskotsstrekk 2016	99,9	100,0	100,0	100,0
Forskotskatt upersonlege skattytarar 2016	99,8	100,0	100,0	100,0
Restskatt upersonlege skattytarar 2015	99,0	100,0	100,0	98,8

Resultat for arbeidsgjevarkontrollen

Skatteoppkrevjaren for Suldal kommune er tilslutta kontrollordninga Haugaland interkommunale arbeidsgiverkontroll.

Resultat for kommunen per 31. desember 2017 viser i følgje skatteoppkrevjaren sin resultatrapportering:

Tal Arbeidsgjevarar i kommunen	Minstekrav tal kontrollar (5 % av arbeids- gjevarane)	Tal utførte kontrollar i 2017	Utførte kontrollar 2017 (i %)	Utførte kontrollar 2016 (i %)	Utført kontroll 2017 region (i %)
143	7	7	4,9%	5,5%	4,6%

Kontrollordninga har òg delteke i ulike kontrollsamarbeid og aksjonar, blant anna mot arbeidslivs-kriminalitet, med Skatteetaten.

¹ Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorane

² Sum opne (ubetalte) forfalne debetkrav

4. Skattekontoret sin kontroll av skatteoppkrevjaren

Skattekontoret sin kontroll av skatteoppkrevjarane i regionen vert utført i samsvar med ein årleg plan, der behovet for kontroll av områda skatterekneskap, innkrevjing og arbeidsgjevarkontroll vert vurdert overordna for kvar skatteoppkrevjar. Samtlege områder vil derfor nødvendigvis ikkje verte kontrollert kvart år.

Skattekontoret har for 2017 utført kontorkontrollar av skatterekneskapen.

Skattekontoret har i 2017 òg gjennomført stadleg kontroll av skatteoppkrevjarkontoret for områda skatterekneskap og innkrevjing 22.06.2017. Rapport er sendt skatteoppkrevjaren 22.08.2017. Skatteoppkrevjaren har gjeve tilbakemelding på rapporten 22.09.2017.

Stadleg kontroll for området arbeidsgjevarkontroll vart halden ved Haugaland interkommunale arbeidsgiverkontroll 06.07.2017. Rapport er sendt arbeidsgjevarkontrolleininga og skatteoppkrevjaren 24.07.2017.

Skatteoppkrevjaren sin overordna internkontroll

Basert på dei kontrollane som skattekontoret har gjennomført, finn vi at skatteoppkrevjaren sin overordna interne kontroll i det alt vesentlege er i samsvar med gjeldande regelverk.

Rekneskapsføring, rapportering og avlegging av årsrekneskapen

Basert på dei kontrollane som skattekontoret har gjennomført, finn vi at rekneskapsføringa, rapporteringa og avlegginga av årsrekneskapen i det alt vesentlege samsvarar med gjeldande regelverk og gjev eit rettvisst uttrykk for skatteinngangen i rekneskapsåret.

Skatte- og avgiftsinnskrevjing

Basert på dei kontrollane som skattekontoret har gjennomført, finn vi at utføringa av innkrevjingsarbeidet og oppfølginga av restansane i det alt vesentlege samsvarar med gjeldande regelverk.

Arbeidsgjevarkontroll

Gjennom kontrollane som skattekontoret har gjennomført, har vi gitt følgjande pålegg:

- Kvalitetssikring
- Habilitet
- Kontrollutplukk, risikovurdering, og dokumentasjon
- Rapportskriving

Utover gjevne pålegg ser vi at utføringa av arbeidsgjevarkontrollen i det alt vesentlege samsvarar med gjeldande regelverk.

5. Skattekontoret sin oppfølging av skatteoppkrevjaren

Skattekontoret har halde oppfølgings- og styringsmøte med skatteoppkrevjar 21.06.2017.

Med helsing

Jan Kåre Strøm
fung.avdelingsdirektør
Skatt Vest

Oddmund Midtbø
seniorrådgiver

Kopi til: Kontrollutvalet for Suldal kommune
 Rådmann/administrasjonssjef i Suldal kommune
 Skatteoppkrevjaren for Suldal kommune
 Riksrevisjonen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje handskrivne signaturar.

PROTOKOLL

18. april 2018 ble det avholdt møte i representantskapet ved Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS i Richard Johnsens gate 12, Stavanger.

SAKSLISTE:

01/18	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
02/18	Valg av leder og nestleder av representantskapet
03/18	Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen
04/18	Godkjenning av regnskap og styrets årsberetning for 2017
05/18	Godkjenning av årsmelding for 2017
06/18	Godkjenning av budsjett og tilskudd for 2019
07/18	Godkjenning av økonomiplan for perioden 2019-2022
08/18	Valg av styre for 2018/2019
09/18	Valg av valgkomite for 2018/2019
10/18	Innkomne saker

MØTET SATT:

Kl. 10:00

Daglig leder Tor Ingve Johannessen orienterte om programmet for dagen.
Representantskapets leder Ole Tom Guse ønsket velkommen.

DELTAKERLISTE:

Deltakere IKAs representantskapsmøte 18. april 2018

	Eier	Representant
1	Eigersund kommune	Leif Erik Egaas
2	Finnøy kommune	Tone Rørheim
3	Forsand kommune	Ole Tom Guse
4	Gjesdal kommune	Linn Kristin Haga
5	Haugaland kontrollutvalgsekretariat IKS	Toril Hallsjø
6	Haugesund kommune	Tom Landås
7	Hjelmeland kommune	Kirsten Hansson
8	Hå kommune	Reidar Håland
9	IVAR IKS	Jostein Karlsen
10	Karmøy kommune	May Britt Berg
11	Klepp kommune	Siri-Mona Damsgård
12	Kvitsøy kommune	Gro A Steine
13	Lund Kommune	Olav Hafstad
14	Randaberg kommune	Per Arne Nyvoll
15	Rennesøy kommune	Eva Finnesand Hodnefjell

16	Rogaland fylkeskommune	Odd Bård Risvoll
17	Sandnes kommune	Ernst Lapin
18	Sauda kommune	Tone Storesund
19	Sola kommune	Jørund Ubø Soma
20	Sokndal kommune	Arild Urdal
21	Strand kommune	Marie Stokka
22	Suldal kommune	Øyvind Valen
23	Time kommune	Egil Sølvberg
24	Vindafjord kommune	Magne Inge Vårvik

Styret: Jon Ola Syrstad (leder)
Beate Aase Bøe (ansattes representant)

IKA: Tor Ingve Johannessen (daglig leder)
Monica Hodnefjell Tungland

Andre: Odd Gunnar Høie (observatør fra Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS)

MØTEBEHANDLING:

Sak 01/18 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
Møteinnkalling og saksliste ble godkjent.

Sak 02/18 Valg av leder og nestleder av representantskapet
Daglig leder foreslo Ole Tom Guse, Forsand kommune som leder, og Gro A. Steine, Kvitsøy kommune som nestleder. Ingen motkandidater ble lansert, og de foreslåtte representantene ble enstemmig valgt.

Sak 03/18 Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen
Monica Hodnefjell Tungland ble valgt til referent. Ernst Lapin, Sandnes kommune og Arild Urdal, Sokndal kommune ble valgt til å undertegne protokollen.

Sak 04/18 Godkjenning av regnskap og styrets årsberetning for 2017
Regnskapet og årsberetningen ble godkjent uten merknader.

Sak 05/18 Godkjenning av årsmelding for 2017
Årsmelding ble godkjent uten merknader.

Sak 06/18 Godkjenning av budsjett og tilskudd for 2019
Budsjett og tilskudd for 2019 ble godkjent uten merknader.

Sak 07/18 Godkjenning av økonomiplan for perioden 2019-2022
Økonomiplanen for perioden 2019-2022 ble godkjent uten merknader.

Sak 08/18 Valg av styre for 2018/2019
Valgkomiteens innstilling var som følger:
Leder Jon Ola Syrstad, Strand kommune
Nestleder Elin Wetås de Jara, Time kommune

Styremedlem Tone M. Haugen, Randaberg kommune

Styremedlem Jarle Nilsen, Karmøy kommune

1. Varamedlem Lisa Reime Helgeland, Hå kommune

2. Varamedlem Ole Bernt Torbjørnsen, Haugesund kommune

3. Varamedlem Annette Bokneberg, Bokn kommune

4. Varamedlem Ørjan Daltveit, Bjerkreim kommune

Beate Aasen Bøe er valgt som de ansattes representant i styret.

Valgkomiteens innstilling til styre for 2018/2019 ble godkjent uten merknader.

Sak 09/18

Valg av valgkomité for 2018/2019

Styrets innstilling til valgkomité:

Lin Øiesvold, Rogaland fylkeskommune (leder)

May Britt Berg, Karmøy kommune

Reidar Håland, Hå kommune

Styrets innstilling til valgkomité for 2018/2019 ble godkjent uten merknader

Sak 10/18

Innkomne saker

Ingen innkomne saker.

MØTE HEVET:

Kl. 10.35

Stavanger 18. april 2018

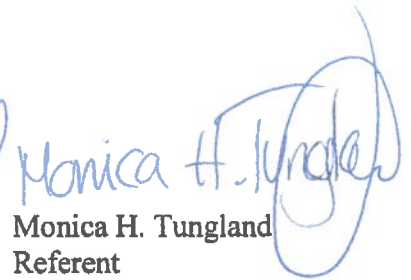
Ole Tom Guse
Representantskapets leder

Ernst Lapin
Medundertegner

Arild Urdal
Medundertegner

Monica H. Tungland
Referent

Representantskapsmøte Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS

mandag 23. april 2018 kl. 17.00

Sted: Tysvær rådhus – kantinen v/hovedinngang
Servering: Enkel
Forfall meldes til: Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS, tlf. 52 75 73 50 eller
Mobil 95 98 69 79 post@kontrollutvalgene.no

Det ønskes tilbakemelding fra hver enkelt representant om de har anledning til å møte eller om de må melde forfall. Vi imøteser svar **innen 5. april**, slik at evt. vararepresentanter kan varsles.

Da enkelte representanter har lang reise før og etter møtet, er det viktig at møtet er beslutningsdyktig, dvs. at minst to tredjedeler av representantene er til stede.

Til behandling foreligger:

- 1/18 Godkjenning av innkalling og saksliste
- 2/18 Godkjenning av protokoll fra representantskapsmøtet 24.04.17 og særutskrift 8/17
- 3/18 Godkjenning av styrets beretning og årsmelding 2017
- 4/18 Godkjenning av årsregnskapet for 2017
- 5/18 Budsjett 2019
- 6/18 Økonomiplan 2019 – 2022
- 7/18 Referat- og orienteringssaker

Eventuelt

Aksdal 23.03.18

Olav Haugen (sign.)
Leder

Toril Hallsjø (sign.)
daglig leder

Kopi: Vararepresentanter
Medlemskommunene v/postmottak
Styret
Revisor (KPMG AS)

Sakspapirer vil bli sendt ut til medlemmene av representantskapet og deltakerkommunene **to uker før møtet**, etter at **innkalling med saksliste** er sendt med minst **4 ukers varsel** (selskapsavtalen § 10 og § 8 i lov om interkommunale selskaper).

14

Representantskapet i Ryfylke Miljøverk iks
Revisor
Styret

INNKALLING TIL ÅRSMØTE I REPRESENTANTSKAPET I RYMI

Stad: Kommunehuset, Forsand

Dato: 25. april 2018 kl 09.30

Innkalling og sakliste til årsmøte i Ryfylke Miljøverk IKS.

Sakliste

- Sak 01/18 Godkjenning av innkalling
- Sak 02/18 Val av møteleiar
- Sak 03/18 Val av referent
- Sak 04/18 Val av to personar til å godkjenne protokollen saman med møteleiar
- Sak 05/18 Orientering frå styret og dagleg leiar
- Sak 06/18 Årsmelding og rekneskap, inkl. melding frå revisor.
- Sak 07/18 Fastsetje godtgjersle for revisjon

Eventuelt

Moglege forfall må meldast på telefon til administrasjonen: 51759550, eller e-post: post@rymi.no så tidleg at det er mogleg å kalle inn vararepresentant.

Stavanger 16. april 2018

For fung. leiar Anita Husøy Riskedal

Audun Roalkvam

Innkalling til møte i representantskapet for Haugaland Vekst IKS

DATO/TID: Fredag 20.04.18

STED: Vil bli avklart i arbeidsutvalget 22.03

TID: kl.09.00-11.00

Sakliste:

Sak 1/18: Valg av møteleder.

Sak 2/18: Godkjenning av innkalling og dagsorden

Sak 3/18: Behandling av årsregnskap 2017

Saksdokument ettersendes etter at styret har behandlet regnskapet.

Sak 4/18 Framtidig organisering av Haugaland Vekst

Saksdokument ettersendes etter at styret har behandlet saken.

Ole Bernt Thorbjørnsen
styreleder

K. Tormod Karlsen
Adm.dir.

Emne **eINFO 18/1 Redegjørelse for likestilling mv. i årsberetningen**
Avsender Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) <post@nkrf.no>
Avsender Bjørn Bråthen <bjorn.brathen@nkrf.no>
Mottaker Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) <post@nkrf.no>
Dato 08.01.2018 11:34

roundcube

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 08.01.18
Journalført: 18/004/094
Arkivkode: 152

eINFO

Til NKRFs bedriftsmedlemmer

Ny eINFO er tilgjengelig på NKRFs lukkede medlemssider ↔ (www.nkrf.no/medlemssider).

eINFO 18/1 Redegjørelse for likestilling mv. i årsberetningen

Kommuner og fylkeskommuner har fortsatt plikt til å redegjøre for likestilling og diskriminering i årsberetningen. Dette ble resultatet etter at Stortinget i desember sluttet seg til et representantforslag.

Plikten til å redegjøre for likestilling og diskriminering i årsberetningen ble opprinnelig vedtatt opphevet som følge av ny likestillings- og diskrimineringslov, som trådte i kraft 1. januar 2018. Dette ble tolket å få betydning allerede fra årsberetningene for 2017, og Foreningen og god kommunal regnskapsskikk (GKRS) fulgte opp med å oppheve punkt 3.2.1 nr. 4 og 5 i KRS nr. 6 Noter og årsberetning.

På bakgrunn av et representantforslag, som ble vedtatt i Stortinget i desember, ble redegjørelsesplikten likevel videreført.

GKRS har reversert opphevelsen av de aktuelle punktene KRS nr. 6 Noter og årsberetning og justert dem i samsvar med kommuneloven.

Revisor må som tidligere påse at de pliktige redegjørelsene er gitt i årsberetningen, men vil ikke ha noe ansvar for å vurdere innholdet i redegjørelsene (utover en vurdering av konsistensen med regnskapet).

Les hele eINFO 18/1 [her >>](#) ↔

Ha en god dag!

Vennlig hilsen
Norges Kommunerevisorforbund
Telefon 23 23 97 00
Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo
Org.nr.: 975 450 694 MVA
www.nkrf.no

Ta miljøhensyn – vurder om du virkelig må skrive ut denne e-posten!

Politikere står fritt til å fortelle fra møter bak lukkede dører

Kommunal Rapport - publisert 05.02.18

BERNT SVARER. Ordfører kan ikke pålegge politikere taushet om hva som er diskutert i et lukket politisk møte, utover det som følger av lov, slår jusprofessor Jan Fridthjof Bernt fast.

I et kommunestyremøte fikk representantene seg forelagt et krav om å undertegne en taushetserklæring før behandlingen startet. Møtet gjaldt oppsigelse av rådmann. Det har i etterkant også kommet fram at det under møtet ble foretatt en «prøveavstemning», som viste at flere var imot en slik oppsigelse. Etter at disse ble gjort gjenstand for belæring, ble det tilslutt fattet et enstemmig vedtak.

Spørsmål 1

Kan en ordfører pålegge kommunestyrerepresentantene å undertegne en erklæring om taushetsplikt i et møte, ut over den generelle taushetsplikt de allerede har som folkevalgte? Er en slik underskrevet taushetsplikt bindende for representantene under enhver omstendighet?

Bernt svarer

Vervet som folkevalgt er et personlig tillitsverv, og det er en sak mellom den folkevalgte og dem som har valgt ham eller henne, hvordan vervet utføres. Det betyr at en folkevalgt ikke kan instrueres, heller ikke om hva han eller hun forteller eller uttaler til media eller andre, verken av ordfører, administrasjonen eller av kommunestyret eller annet folkevalgt organ. Dette gjelder også der et møte i et folkevalgt organ holdes for lukkede dører.

Folkevalgte vil bare ha taushetsplikt så langt dette følger av bestemmelsen i forvaltningsloven § 13. Dette gjelder da konkrete opplysninger som kommer frem i saksdokumenter eller i møtet; om forretningshemmeligheter for private som andre vil kunne utnytte i konkurranse med vedkommende, eller om «personlige forhold» av privat karakter, **altså ikke om hvordan kommunale saksbehandlere og tjenesteytere utfører sine arbeidsoppgaver.**

Det er ordførers og rådmannens ansvar å gjøre de folkevalgte oppmerksom på om det fremkommer opplysninger som er omfattet av denne taushetsplikten. Pålegg om taushetsplikt som går ut over dette, er derimot klart ulovlig. Dette gjelder også pålegg om å skrive under taushetsløfte i mer generell form om alt som har kommet frem ved behandlingen av en sak. Slike erklæringer har ingen bindende kraft for den enkelte folkevalgte.

Det kan være gode grunner for å være tilbakeholden med å gå ut i det offentlige rom med opplysninger og synspunkter som kommer frem i et lukket møte om en slik sensitiv sak, men så lenge det ikke er tale om opplysninger av direkte personlig karakter, i praksis om helseforhold eller andre private problemer, er det i siste instans **opp til den enkelte folkevalgte å avgjøre – ut fra politiske og etiske vurderinger – hva han eller hun vil fortelle sine velgere** om det som har fremkommet og skjedd.

Spørsmål 2

Er en slik «prøveavstemning» innenfor det som loven anser som forsvarlig saksbehandling i et møte, som verken er innkalt på lovlig måte, eller hvor representantene har fått anledning til å sette seg inn i saken på forhånd?

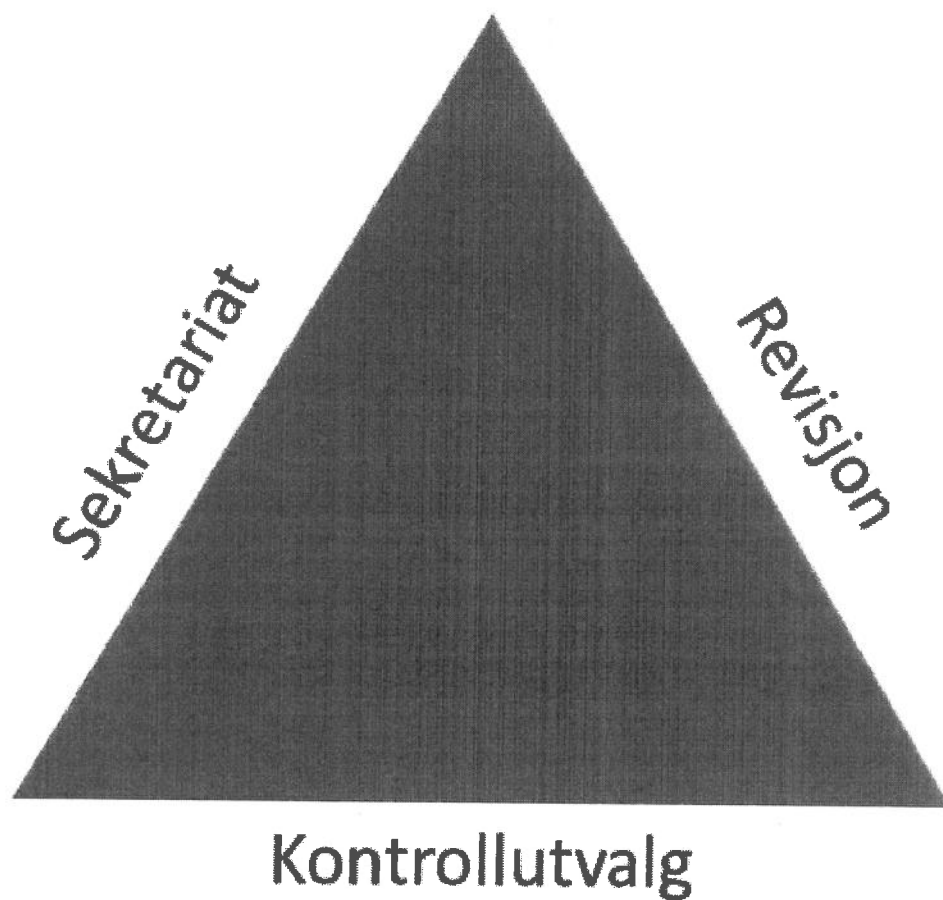
Bernt svarer

«Prøveavstemninger» er en ganske vanlig fremgangsmåte i kollegiale organer. Noen ganger brukes det for å avklare hvor mye støtte ulike alternative forslag til vedtak har blant medlemmene, slik at det er mulig for disse å vurdere om de vil samle seg om færre forslag. I andre situasjoner – slik som denne – kan begrunnelsen være at man ikke ønsker at et vedtak i en vanskelig sak skal treffes med knapt flertall, og at man ønsker å vise at i siste omgang står alle medlemmer bak det vedtaket som det viste seg hadde størst tilslutning. Prøveavstemningen kan også være utgangspunkt for en fortsatt debatt, med sikte på å få medlemmer som har stemt mot et bestemt forslag, til å endre standpunkt.

Dette er en helt legitim fremgangsmåte. Rent teknisk er en slik «prøveavstemning» ikke en votering i kommunelovens forstand, men en form for meningsytring fra medlemmene som ledd i saksbehandlingen i organet. I møteboken bør det angis at man har holdt prøveavstemning og hva som var temaet, men utfallet av denne skal ikke protokolleres.

Når man velger denne fremgangsmåten, er det ofte en underforstått forventning om at man ikke i ettertid skal fortelle om utfallet av denne, eller om egen eller andres stemmegiving. Men de folkevalgte kan heller ikke pålegges taushetsplikt om dette.

Veileder for god skikk og praksis for
kontrollutvalgssekretariatene

Innhold

Veileder for god skikk og praksis for kontrollutvalgssekretariatene.....	1
0) Forord.....	3
1) Innledning.....	4
2) God skikk og praksis for kontrollutvalgssekretariatene	5
3) Kort om kontrollutvalgssekretariat og deres mandat	5
4) Bestiller-utførermodellen.....	7
5) Arbeidsdeling i bestiller- utførermodellen - Sekretariatets arbeidsoppgaver	7
5.1 Administrasjon.....	8
5.2 Saksbehandling.....	9
5.3 Utredning.....	10
5.4 Rådgivning	13
5.5 Koordinere.....	14
6) Overordnede anbefalinger	14

Veileder

Hva kan kontrollutvalget forvente
av oppgaveutførelse og kompetanse
fra sekretariatet

FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN

Innholdsfortegnelse:

1.	Arbeidsgruppens sammensetning og mandat.....	2
2.	Bakgrunn	2
3.	Innledning	3
3.1.	Lovkrav	3
3.2.	Kontrollutvalgsboken	3
3.3.	Lovutvalget (NOU 2016:4) om sekretariatene	5
4.	Oppgaveutførelse	5
4.1.	Tilgjengelighet og bemanning	5
4.2.	Kontrollutvalget som oppdragsgiver.....	6
4.3.	Analyse og plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.....	6
4.4.	Bestiller/utfører modell	8
4.5.	Forberedelse av møte i kontrollutvalget	10
4.6.	Saksbehandling	12
4.7.	Utsending av møteinnkalling	14
4.8.	Avvikling av møte i kontrollutvalget	15
4.9.	Etterarbeid etter møte i kontrollutvalget	15
4.10.	Henvendelser til kontrollutvalget	16
4.11.	Valg av revisjonsordning	16
4.12.	Valg av revisor	17
4.13.	Valg av sekretariatsordning.....	18
4.14.	Valg av sekretær	19
4.15.	Årsmelding for kontrollutvalget.....	19
4.16.	Folkevalgtopplæring for kontrollutvalget	19
4.17.	Målform	21
5.	Aktuelle lenker	21

Forslaget til ny kommunelov bidrar til styrket egenkontroll | Norges Kommunerevisorforbund

NKRF er i all hovedsak fornøyd med regjeringens forslag, som støtter opp om mange av forbundets synspunkter.

Forslaget til ny kommunelov bidrar til styrket egenkontroll

19.03.2018

NKRF er i all hovedsak fornøyd med regjeringens forslag, som støtter opp om mange av forbundets synspunkter.

Kommunal- og
moderniseringsminister
Monica Mæland (H)
Foto: KMD/Flickr

Kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland (H) presenterte forslaget til ny kommunelov fredag 16. mars. Hun framhevet at forslaget legger opp til å lovfeste det kommunale selvstyret. Forslaget framstår som modernisert med klart språk og lettere tilgjengelig enn dagens lov, som etter hvert bærer preg av å være «flikket» en del på siden den trådte i kraft i 1993.

Styreleder Per Olav Nilsen i NKRF er i all hovedsak fornøyd med forslaget. NKRF vil imidlertid følge opp en del forhold i forbindelse med Stortingets behandling av lovforslaget, og ikke minst i det påfølgende forskriftsarbeidet.

Økonomiforvaltning mv.

Av viktige forslag knyttet til bestemmelser om økonomiforvaltning mv. kan nevnes at regjeringen foreslår å utvide låneadgangen, ved at det åpnes for å lånefinansiere investeringstilskudd til andre kommuner og kommunalt eide selskaper på områder hvor kommunene har et lovpålagt ansvar. Det foreslås imidlertid en beløpssmessig begrensning i kommunens låneadgang ut fra eierandel.

NKRF er tilfreds med at regjeringen følger opp lovutvalgets forslag til en klarere beregningsmodell for minste tillatte låneavdrag. NKRF har ved flere anledninger tatt opp med departementet at dagens regulering gir grunnlag for flere ulike beregningsmodeller, og at en modell lik den regjeringen nå foreslår gir en mer forsvarlig avdragsprofil på kommunens lånegjeld.

Vi noterer også at regjeringen, i tråd med vår høringsuttalelse, foreslår å begrense låneadgangen ved innfrielse av garantiansvar til kausjoner.

Regnskapsrevisjon

Lovforslaget er i all hovedsak i samsvar med NOU-en. I høringsuttalelsen viste NKRF til pågående arbeid med ny revisorlov og viktigheten av at det ikke blir unødvendige forskjeller i reglene om revisjon i kommuneloven og revisorloven. NKRF ser derfor positivt på at departementet signaliserer at det kan bli aktuelt med en nærmere vurdering av disse bestemmelsene i forbindelse med endringene i revisorloven.

Styreleder Per Olav Nilsen, NKRF

NKRF er også tilfreds med den foreslåtte utvidelsen av regnskapsrevisors oppgaver når det gjelder bevilgningskontroll og forenklet etterlevelseskontroll. Vi støtter regjeringen i at disse oppgavene må utvikles nærmere gjennom god kommunal revisjonsskikk.

Forvaltningsrevisjon

Regjeringen foreslår, i strid med NKRFs høringsuttalelse, å oppheve dagens krav om årlig forvaltningsrevisjon. Dette begrunnes med at det må være rom for at omfanget av forvaltningsrevisjon kan tilpasses til den enkelte kommunen, ut i fra kommunens størrelse, kompleksitet og risikoforhold. Det presiseres imidlertid viktigheten av at kommunene gjennomfører forvaltningsrevisjon regelmessig. Det presiseres også at kravet om en plan for forvaltningsrevisjon må forstås som et krav om å gjennomføre forvaltningsrevisjoner.

Sertifisering av revisor. Nasjonal kvalitetskontroll

Lovforslaget slutter seg i hovedsak til lovutvalgets vurderinger om ikke å innføre lovbestemt sertifisering av kommunale revisorer og en statlig tilsynsordning. Videre sies det at det er behov for mer utredning dersom en nasjonal kvalitetskontrollordning skal innføres. Dette er temaer som NKRF vil ha til vurdering i det videre arbeidet med lov og forskrift.

Kontrollutvalget og kontrollutvalgssekretariatet

Regjeringen foreslår å øke minste antall medlemmer i kontrollutvalget fra tre til fem. Dessuten foreslås det en ny bestemmelse om at lederen av kontrollutvalget ikke kan være medlem av samme parti som ordføreren. Valgbarhetsreglene foreslås utvidet i tråd med lovutvalgets forslag. Dvs. at personer som har en ledende stilling eller som er medlem eller varamedlem av styret eller bedriftsforsamlingen, i et selskap som kommunen har eierinteresser i, ikke vil være valgbare til kontrollutvalget.

Regjeringen foreslår ingen endringer i kontrollutvalgssekretariatets oppgaver eller hvem som kan være sekretariat for kontrollutvalget. Det foreslås heller ingen formelle krav til sekretariatets kompetanse eller krav til størrelsen på sekretariatet.

Flere høringsinstanser hadde innvendinger mot lovforslagets omtale av grensegangen mellom sekretariatets og revisjonens oppgaver. NKRF er tilfreds med at dette klargjøres i lovproposisjonen, hvor det bl.a. sies *at lovforslaget, som er en videreføring av gjeldende rett, ikke forbyr sekretariatet å innhente informasjon og vurdere denne opp mot et regelverk, vedtak og liknende. Det vil tvert imot kunne være saker eller sakstyper hvor dette er en naturlig arbeidsoppgave for sekretariatet.*

Kommunenes styring og kontroll med ekstern virksomhet

Regjeringen foreslår å lovfeste krav om eierskapsmelding. Meldingen skal inneholde en oversikt over alle kommunens aksjeselskaper, interkommunale samarbeid etter IKS-loven, samvirkeforetak, kommunale oppgavefellesskap, vertskommunesamarbeid og kommunale foretak (men ikke stiftelser). Eierskapsmeldingen bør inneholde kommunens overordnede prinsipper for eierstyring og prinsippene for eierstyringen av den enkelte enhet, formålet med den enkelte enhet samt en omtale av virksomheten i hver enhet.

NKRF støtter regjeringen i at det er behov for å styrke kommunens kontroll med ekstern virksomhet som utfører kommunale oppgaver. Sammenliknet med gjeldende rett foreslås innsynsretten til også å omfatte andre virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen eller fylkeskommunen.

Innsynsretten skal omfatte all informasjon som er nødvendig for at kommunen skal kunne kontrollere at selskapets forpliktelser etter kontrakten blir oppfylt. Dette vil omfatte selskapets overholdelse av både kommuneplikter og aktørplikter. Den lovfestede innsynsretten bør imidlertid begrenses til det som er nødvendig for å undersøke om kontrakten er oppfylt. Dersom det er ønskelig eller behov for innsyn i andre forhold, må det derfor spesifiseres i avtalen. Innsynsretten må også begrenses til kun å omfatte de delene av virksomheten som utfører et oppdrag for kommunen. Retten åpner opp for inspeksjoner som er nødvendige for å kontrollere at kontrakten blir oppfylt og at kommuneplikter og aktørplikter i lovverket blir oppfylt.

Regjeringen foreslår at kravet om god kommunal revisjonsskikk også vil gjelde for eierskapskontrollen. Dette innebærer at det kun vil være revisor som kan utføre eierskapskontroll på vegne av kontrollutvalget. Kontrollutvalget og kontrollutvalgssekretariatet vil imidlertid på sin side ha som oppgave å planlegge og bestille eierskapskontroller, slik arbeidsdelingen etter gjeldende rett er for forvaltningsrevisjoner. Forslaget begrunnes med at det vil bidra til å styrke kvaliteten på eierskapskontrollen samtidig som den gir en klarere rollefordeling.

Internkontroll

Den foreslåtte internkontrollbestemmelsen er mer omfattende og detaljert enn dagens bestemmelse. Intensjonen med den nye bestemmelsen er at denne i hovedsak skal erstatte internkontrollbestemmelser i særlovgivningen. I lovproposisjonen sies det at forslaget *må inkludere en oppheving av de fleste internkontrollbestemmelser med kommuneplikter i særlovgivningen.*

Kommunedirektøren, som er lovforslagets betegnelse på administrasjonssjefen (rådmannen), er ansvarlig for internkontrollen, og skal minst én gang i året rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn.

Statlig tilsyn

Det foreslås at kommunene får partsrettigheter i alle faser av et tilsyn. Fylkesmannen får en tydeligere rolle i å følge opp og ha dialog med kommunene. Det legges også opp til en sterkere samordning mellom det statlige tilsynet og kommunenes egenkontroll. NKRF er tilfreds med at statlige tilsynsmyndigheter gis en plikt til å ta hensyn til det samlede statlige tilsyn med den enkelte kommune og fylkeskommune, og til relevante forvaltningsrevisjonsrapporter i sin planlegging, prioritering og gjennomføring av tilsyn. Videre skal tilsynsmyndighetene ikke prioritere et tilsyn med samme tema som er planlagt eller nylig gjennomført forvaltningsrevisjon, med mindre det foreligger særlige grunner.

Relaterte artikler:

- En ny og moderne kommunelov (KMD)
- Prop. 46 L (2017–2018) Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) (KMD)
- NOU 2016: 4 Ny kommunelov
- NKRFs høringsuttalelse til NOU 2016: 4 Ny kommunelov